

Bowls

Spelregels

Januari 2010

BOWLS SPELREGELS 2010

INHOUD	pagina
Voorwoord.....	5
SECTIE 1 – Definities: bestuur, spelers, spel, en bowls.....	6
1 Definities	
1.1 Toezichhoudende instantie	
1.2 Spelers	
1.3 Het spel	
1.4 De bowls	
SECTIE 2 – Het Speelveld.....	10
2 De green	
3 De ditch	
4 De bank	
5 Verdeling van de green	
SECTIE 3 – Spelmateriaal.....	13
6 Voetmat	
7 Jack	
8 Bowls	
8.1 Specificaties	
8.2 Bias van de bowls	
8.3 Bezwaar maken tegen bowls	
8.4 Actie volgend op een bezwaar tegen bowls	
8.5 Afgekeurde bowls	
8.6 Wijziging van de bias	
9 Bowls: World Bowls Stempel	
10 Meetapparatuur	
SECTIE 4 – Spelorganisatie.....	17
11 Algemene spelvorm en -duur	
12 Toewijzing van de rinks	
13 Oefenen	
14 Spel categorieën	
14.1 Singles wedstrijd	
14.2 Pairs wedstrijd	
14.3 Triples wedstrijd	
14.4 Fours wedstrijd	
14.5 Side wedstrijd	

14.6	Wedstrijden in een serie	
14.7	Toernooi van wedstrijden	
15	Sets wedstrijd	
15.1	Spelvorm	
15.2	Beslissingsronde	
15.3	Winnaars van wedstrijden in secties	
15.4	Wie begint	
15.5	Opnieuw plaatsen van de jack	
16	Speelduur en -vorm	
16.1	Wereld- en Gemenebestspelen	
16.2	Internationale wedstrijden	
16.3	Landelijke wedstrijden	
17	Wedstrijdafspraken	
17.1	Landelijke afspraken	
17.2	Wedstrijdreglementen	
	SECTIE 5 – Het Spel.....	25
18	Het starten van de wedstrijd.	
18.1	Trial ends	
18.2	Tossen om te beginnen	
18.3	Aanvang van het spel	
18.4	Beginnen met spelen in ends volgend op het eerste	
19	Plaatsen van de voetmat	
19.1	Aan het begin van ieder end	
19.2	Gedurende ieder end	
20	Positie op de voetmat	
21	Voetfouten	
22	Spelen van de jack	
23	Foutief spelen van de jack	
	SECTIE 6 – Beweging van de Bowls.....	29
24	Touchers	
25	Markeren van een toucher	
26	Verplaatsing van touchers	
27	“Dead” verklaarde bowl	
28	Verplaatsing van een bowl	
28.1	Verplaatsing van een bowl door een andere speler	
28.2	Verplaatsing van een bowl door een rolstoel	
28.3	Verplaatsing van een bowl door een neutrale persoon of neutraal object	
28.4	Verplaatsing van een bowl tijdens het markeren als “toucher” of meten	

28.5	Verplaatsing van een bowl door een terugspringende non- toucher	
28.6	Verplaatsing van een bowl door een bowl van een aangrenzende rink	
28.7	Verplaatsing van een bowl door een “dead” bowl	
SECTIE 7 – Beweging van de Jack.....		36
29	Een live jack in de ditch	
30	Een dead verklaarde jack	
31	Dead end	
32	Terugspringende jack	
33	Verplaatsing van de jack	
33.1	Verplaatsing van de jack door een andere speler	
33.2	Verplaatsing van de jack door een rolstoel	
33.3	Verplaatsing van de jack door een neutraal persoon of neutraal object	
33.4	Verplaatsing van de jack tijdens het meten	
33.5	Verplaatsing van de jack door een non-toucher	
33.6	Verplaatsing van de jack door een bowl van een aangrenzende rink	
SECTIE 8 – Het spel, de spelers en hun taken.....		39
34	Team wedstrijden	
34.1	Aantal spelers	
34.2	Volgorde van spelen	
35	Bezit van de rink	
36	Positie van de spelers	
36.1	Met betrekking tot de rink waarop gespeeld wordt	
36.2	Met betrekking tot de aangrenzende rink	
37	Spelers en hun taken	
37.1	De Skip	
37.2	De Third	
37.3	De Second	
37.4	De Lead	
37.5	Andere taken	
38	Spelers met handicaps	
SECTIE 9 – Het Resultaat van een End.....		42
39	De shot	
40	Beslissing over het aantal behaalde shots	
41	Onbeslist – geen shots behaald	
42	Het spelen van de laatste bowl in een end	
SECTIE 10 – Wedstrijdbepalingen.....		43
43	Gelegenheidswedstrijden	
44	Toernooien en wedstrijden in een serie	

45 Een onbesliste wedstrijd in een uitschakelingcompetitie	
SECTIE 11 – Het in gebreke blijven van Spelers in Fours.....	44
46 Afwezige spelers in een team of side.	
46.1 In een teamwedstrijd	
46.2 In een sidewedstrijd	
SECTIE 12 – Onregelmatigheden.....	45
47. Onregelmatigheden tijdens het spelen	
47.1 Vóór de beurt spelen	
47.2 Spelen met een bowl van een andere speler	
47.3 Verwisselen van bowls	
47.4 Nalaten te spelen	
48 Beschadigde jack	
49 Beschadigde bowls	
SECTIE 13 – Factoren die de wedstrijd beïnvloeden.....	46
50 Spelonderbrekingen	
51 Verlaten van de green tijdens de wedstrijd	
52 Voorwerpen op de green	
53 Onvoorziene gebeurtenissen	
54 Opzettelijk onsportief gedrag	
SECTIE 14 – Functionarissen en toeschouwers.....	48
55 Taken van de Marker	
56 Taken van de Umpire	
57 De Manager of Coach	
58 Toeschouwers	
SECTIE 15 – Administratieve zaken.....	50
59 Internationale tours en competities	
60 Regelgeving Singles, Pairs, Triples, en Fours wedstrijden	
61 Ontduiken van de Bowls Spelregels	
APPENDIX A.....	51
A.1 Wedstrijdbepalingen	
A.2 Schoeisel	
A.3 Kleding	
A.4 Beperking van bewegingsvrijheid van spelers gedurende het spel	
APPENDIX B.....	53
B.1 Positie van de bank	
B.2 Markeringen op het speelveld	
B.3 Centreren van de jack	
B.4 Plattegronden met de afstanden	

BOWLS SPELREGELS 2009

Voorwoord

Geen enkele sport heeft spelregels die antwoord geven op iedere situatie, en die voor bowls zijn hierop geen uitzondering. Deze regels zijn vastgesteld om het spel zo sportief mogelijk en zonder dispuut te laten verlopen. Mocht zich onverhoopt een situatie voordoen die niet in de regels is omschreven, dan wordt verwacht dat de partijen (spelers, markers, en umpires) hun gezonde verstand gebruiken en zullen proberen zélf tot een bevredigende oplossing te komen.

De regels die u hier aantreft zijn vertaald uit de Engelse “LAWS OF THE SPORT OF BOWLS”, 4e editie.

Ieder dispuut betreffende de vertaling zal door de NIOBB worden behandeld middels een door haar aangewezen commissie of persoon, waarna de uitspraak bindend is.

In deze vertaling werd voor de verwijzing naar een persoon of functie in plaats van hij/zij, hem/haar, of zijn/haar, steeds alleen het mannelijke enkelvoud gebruikt.

Wij hopen dat u met deze spelregels nóg meer plezier aan deze sport zult beleven.

Het bestuur bedankt Rob en Anneke Dorrenboom, die deze versie hebben vertaald.

NIOBB Bestuur

SECTIE 1 – DEFINITIES: BESTUUR, SPELERS, SPEL, EN BOWLS

1 Definities

1.1 Toezichhoudende Instantie

Het toezicht wordt uitgeoefend door toezichhoudende instanties, die de directe controle hebben over de voorwaarden waaronder een wedstrijd wordt gespeeld (zie regel 17.2).

Zij zijn achtereenvolgens:

- World Bowls (WB),
- een nationale bowls autoriteit (Bond), die lid is van WB (in Nederland is dit NIOBB), of een groepering van nationale bowls bonden,
- onderafdelingen van de aangesloten nationale bonden,
- de vereniging op wiens terrein de wedstrijd gespeeld wordt.

1.2 Spelers

1 **Side:** elk overeengekomen aantal teams of singles spelers (of een combinatie hiervan) voor wie het gezamenlijk behaalde puntentotaal het resultaat van de competitie bepalen.

2 **Skip:** de aanvoerder van een team.

3 Teamwedstrijden

Team: een pair, een triple, of een four

Pair: een team bestaande uit twee spelers die, in overeenstemming met de volgorde van spelen, de positie “lead” en “skip” hebben.

Triple: een team bestaande uit drie spelers die, in overeenstemming met de volgorde van spelen, de positie “lead”, “second”, en “skip” hebben.

Four: een team bestaande uit vier spelers die, in overeenstemming met de volgorde van spelen, de positie “lead”, “second”, “third”, en “skip” hebben.

1.3 Het Spel

1 **Centreren van de jack:** het plaatsen van de jack op de middellijn van de rink, op dezelfde afstand van de mat als die van de plaats waar de jack tot stilstand kwam.

2 **End:** het werpen van de jack en van alle bowls, die in dezelfde richting gespeeld moeten worden door alle spelers op een rink, gevolgd door de beslissing over het aantal behaalde punten.

3 End ditches

Voorste ditch: de ditch aan het einde van de green, recht tegenover de op de mat staande speler.

Achterste ditch: de ditch aan het einde van de green, recht achter de speler die op de mat staat.

4 **Erkende fabrikant:** bedrijf dat door de WB erkend is om bowls te maken, die

voldoen aan de in World Bowls Regels vastgelegde standaard.

- 5 **Erkende tester:** een persoon of bedrijf dat door de WB erkend is om bowls te testen en na te gaan of zij voldoen aan de in World Bowls Regels vastgelegde standaard.
- 6 **Grondmat:** een rechthoekig stuk canvas of ander geschikt materiaal, dat tijdelijk op de green gelegd wordt ter bescherming tegen mogelijke beschadiging veroorzaakt door een speler die een jack of bowl gooit. De achterzijde van deze mat moet ten minste 2 meter van de achterste ditch, en ten minste 25 meter van de voorste ditch geplaatst worden (overeenkomstig de regels 19.1.1 en 19.1.5 voor het plaatsen van de voetmat).
- 7 **Head:** de jack en alle bowls die stil zijn komen te liggen binnen de grenzen van de rink waarop gespeeld wordt, maar niet “dood” verklaard zijn.(Regels 30.1 en 27.1 beschrijven respectievelijk een “dead” jack en “dead” bowl).
- 8 **Jack of bowl in zijn oorspronkelijke loop:** traject van jack of bowl vanaf het moment van werpen tot deze tot stilstand komt, maar, ingeval van een bowl, ongeacht het aantal keren dat deze in contact komt met andere bowls vóór het tot stilstand komen.
- 9 **Jack of bowl in beweging:** jack of bowl die verplaatst wordt gedurende het spel nadat deze tot stilstand was gekomen in de head.
- 10 **Landelijke wedstrijd:** elke wedstrijd die gehouden wordt onder de directe controle van een nationale autoriteit (lid van WB), een onderafdeling hiervan, of een hierbij aangesloten club.
- 11 **Line jack of bowl:** jack of bowl die gedeeltelijk binnen en gedeeltelijk buiten de zijgrens van de rink waarop gespeeld wordt tot stilstand komt.
- 12 **Matlijn:** de rand van de voetmat die het dichtst bij de voorste ditch ligt. Alle metingen van de voetmat naar een jack of bowl moeten vanuit het midden van deze matlijn worden gedaan.
- 13 **Netto totaal aantal setpunten:** het totaal aantal setpunten die een speler of team maakte, verminderd met het totaal aantal set punten dat door de tegenstander behaald werd.
- 14 **Netto totaal aantal shots:** het totale aantal shots dat een speler of team maakte, verminderd met het totale aantal shots dat tégen hen gemaakt werd.
- 15 **Neutraal**
Neutraal persoon: een persoon die geen speler is op de rink waarop gespeeld wordt. Dit zijn bijvoorbeeld de marker en de umpire.
Neutraal object:
 - jack, bowl, of ander voorwerp, niet behorende aan een van de spelers op de rink waarop gespeeld wordt,
 - een “line” jack of bowl behorende aan een speler van een aangrenzende rink, of

- een doodverklaarde, stilliggende bowl, die niet verwijderd is van de rink waarop gespeeld wordt.
- 16 **Onreglementaire speler, team of side:** speler, team, of side, die niet voldoet aan de in deze spelregels vastgestelde eisen.
 - 17 **Open toernooien:** wedstrijden waaraan zowel leden als niet-leden van de thuisclub kunnen deelnemen, en waarin meer dan één ronde op dezelfde dag kan worden gespeeld.
 - 18 **Positie van de bowl ten opzichte van de jack.**
Jack high of jack level: het dichtstbijzijnde deel van de bowl is op dezelfde hoogte en op dezelfde afstand van de matlijn als het dichtstbijzijnde deel van de jack.
 - 19 **Remmend oppervlak:** natuurlijk of synthetisch materiaal dat voorkomt dat de jack of bowl in de ditch doorrolt.
 - 20 **Rink en zijn grenzen.**
Rink: het deel van de green waarop een wedstrijd wordt gespeeld.
Wedstrijd rink: het gedeelte van de green, en daarbij behorende eind ditches, waarop een wedstrijd wordt gespeeld.
Zijgrenzen van de wedstrijd rink: denkbeeldige rechte lijnen, die de middellijn van de grenspaaltjes op de tegenover elkaar liggende banken verbinden, en daarmee de grenzen van de wedstrijd-rink bepalen.
Eindgrenzen van de wedstrijd rink: de voorkanten van de banken die zich binnen de zijgrenzen van de rink bevinden.
 - 21 **Set:** vooraf bepaald aantal shots of ends, dat gespeeld wordt als onderdeel van een wedstrijd.
 - 22 **Shot indicatoren (ook wel lollies of roeispanen genoemd):** dunne stukken plastic (of ander geschikt materiaal) die de vorm van roeispaantjes hebben. De brede einden van deze indicatoren hebben dezelfde kleuren als de “stickers” op de bowls van de spelers. Tijdens het spel steekt de marker indicatoren omhoog, die in aantal en kleur overeenkomen met het aantal shots van de betreffende speler. Hiermee kunnen spelers én toeschouwers steeds op de hoogte worden gehouden over het verloop van het spel.
 - 23 **Snelheid van de green:** het aantal seconden dat verloopt vanaf het moment dat de bowl geworpen wordt totdat deze stil komt te liggen op ongeveer 27 meter van de matlijn. Hoe hoger het aantal seconden, hoe sneller de green is.
 - 24 **Uitspelende skips:** dit zijn:
 - skips van gastteams,
 - skips van het als tweede benoemde team van elke twee tegenstanders wanneer de wedstrijden gespeeld worden op neutrale grond.
 - 25 **Verbeurd verklaarde wedstrijd:** een wedstrijd die toegekend wordt aan de

- tegenpartij als straf voor het onreglementair optreden van een speler, team, of side.
- 26 **Verplaatste jack of bowl:** een jack of bowl, die verplaatst is op een manier die ontoelaatbaar is volgens deze spelregels.
 - 27 **Verstoring van de “head”:** verandering van de positie van de jack of een bowl in de head.
 - 28 **Voorzijde van de bank:** de zijde tussen de bodem van de ditch en de bovenkant van de aangrenzende bank of barrière.
 - 29 **Vorige positie:** de positie van een reeds tot stilstand gekomen jack of bowl direct vóórdat deze verplaatst werd. Als volgens de spelregels een jack of bowl teruggeplaatst moet worden in de vorige positie, moet degene die dit gaat doen beslissen wáár die positie is. Indien de vorige positie niet nauwkeurig bepaald kan worden, moet deze persoon de jack of bowl zo dicht mogelijk bij de vorige positie plaatsen.
 - 30 **Worp:** het doelbewust vanuit de hand loslaten van de jack of bowl met een beweging van de onderarm. Als de jack of bowl tijdens de worp per ongeluk uit de hand glipt, dan mag de speler deze oprapen en opnieuw werpen.

1.4 De Bowls

- 1 **Bias:** het gebogen traject dat de bowl volgt vanaf de worp tot het tot stilstand komen (de vorm van de bowl veroorzaakt de bias).
- 2 **Bias zijde van de bowl:** de meest bolle van de twee zijden van de bowl, welke aangeduid wordt door de kleine, gegroefde ringen rond het middelpunt. (De niet-“bias” zijde wordt aangegeven door de grote gegroefde ringen).
- 3 **Een set bowls:** vier bowls die
 - een bij elkaar passend stel zijn,
 - behoren tot hetzelfde fabrikaat en model, en waarvan
 - de afmeting, het gewicht, de kleur, de bias, het serienummer en de gravering identiek zijn.

In alle wedstrijden moet de speler met het vereiste aantal bowls behorend tot eenzelfde set spelen.

- 4 **Referentie Bowl:** een bowl die door World Bowls goedgekeurd is met de erkenning dat het:
 - de vereiste minimum bias heeft, en
 - in alle andere opzichten voldoet aan de regels van de bowlsport.

Een Referentie Bowl, die is gegraveerd met de woorden “Working Reference Bowl”, wordt aan elke erkende tester verstrekt.

SECTIE 2 – HET SPEELVELD

2 De green

- 1 De green moet rechthoekig of vierkant zijn.
- 2 De lengte van de green gemeten in de speelrichting is minimaal 31 meter en maximaal 40 meter.
- 3 Het moet een geschikt speelloppervlak hebben.
- 4 Het speelloppervlak, dat een natuurlijke begroeiing of synthetisch kan zijn, moet goedgekeurd zijn door een nationale bond (lid van World Bowls).
- 5 Voor landelijke wedstrijden kan deze nationale bond beslissen welke eisen van toepassing zijn op greens die geconstrueerd werden in overeenstemming met voorgaande edities van deze spelregels.

3 De ditch

- 1 De green moet omgeven zijn door een ditch.
- 2 De ditch moet:
 - tussen de 200mm en 380mm breed, en
 - tussen de 50mm en 200mm diep zijn.
- 3 De bodembekleding moet vrij van obstakels zijn, en gemaakt van materiaal dat geen beschadiging kan veroorzaken aan de jack of bowls.
- 4 In geval van indoor greens hoeven alleen de voorste en achterste ditch aan de voorgaande eisen te voldoen.

4 De bank

- 1 De ditch dient aan de buitenkant voorzien te zijn van een bank.
- 2 De bovenkant van de bank moet ten minste 230mm boven het oppervlak van de green uitsteken.
- 3 De bank kan verticaal zijn, d.w.z. met een hoek van 90° ten opzichte van het oppervlak van de green of, als alternatief, schuin aflopen onder een hoek van niet meer dan 35° ten opzichte van de loodlijn (zie fig. 1, 2 en 3 in appendix B.1)
- 4 De voorzijde van de bank dient voorzien te zijn van een bekleding, die geen beschadiging kan veroorzaken aan de jack of bowls.
- 5 Treden, afstapjes en dergelijke, mogen niet aan de voorzijde van de bank worden aangebracht als zij het spel zouden kunnen verstoren.

5 Verdeling van de green

De green wordt verdeeld in speelvelden, rinks genoemd.

- 1 De rinks moeten:
 - outdoor minimaal 4.3 meter en maximaal 5.8 meter breed zijn, en
 - indoor minimaal 4.6 meter en maximaal 5.8 meter breed zijn.

- Waar mogelijk moeten de rinks steeds even breed zijn. Wat betreft landelijke wedstrijden kan de nationale bond beslissen welke standaard minimum breedte voor een rink van toepassing is.
- 2 De rinks moeten opeenvolgend genummerd zijn. Het midden van elke rink dient op de bank aan ieder eind aangegeven te worden door middel van een paaltje, een ronde schijf, of een ander daarvoor geschikt object, waarop het nummer van de rink is aangegeven en dat verticaal is aangebracht op een van de volgende wijzen:
 - plat tegen de voorkant van de bank,
 - bovenop de bank, niet meer dan 100mm vanaf de voorkant,
 - aan de muur achter de bank (alleen indoor).
 - 3 De vier hoeken van de rinks dienen te worden aangegeven door witte, of opvallend gekleurde, grenspaaltjes die verticaal zijn aangebracht:
 - plat tegen de voorkant van de bank, of
 - bovenop de bank, niet meer dan 100mm vanaf de voorkant.
 - 4 De grenspaaltjes moeten:
 - maximaal 50mm breed en maximaal 100mm hoog zijn als zij aan de voorkant van de bank van een outdoor green aangebracht zijn,
 - maximaal 25mm breed en minimaal 600mm hoog zijn als zij bovenop de bank van een outdoor of indoor green aangebracht zijn (hoewel deze beperking in hoogte niet van toepassing is op grenspaaltjes die aan de voet voorzien zijn van een veer of soortgelijk mechanisme, waardoor ze kunnen ombuigen bij aanraking door een voorwerp of een persoon),
 - maximaal 25mm breed zijn, waarbij het midden duidelijk moet worden aangegeven met een dunne zwarte verticale lijn, als zij tegen de voorkant van de bank van een indoor green zijn aangebracht.
 - 5 Voor landelijke wedstrijden kan de nationale bond beslissen welke regels van toepassing zullen zijn op:
 - grenspaaltjes, die aangebracht zijn in overeenstemming met voorgaande edities van deze spelregels, en
 - de dunne zwarte verticale lijn die het midden aangeeft van het grenspaaltje dat is aangebracht tegen de voorkant van de bank van een outdoor green, of bovenop de bank (zowel een indoor als outdoor green).
 - 6 De grenspaaltjes van een eind rink moeten:
 - van een outdoor green minimaal 600mm van de zij-ditch, en
 - van een indoor green minimaal 460mm van de zij-ditch geplaatst worden.
 - 7 Als een grenspaaltje niet meer rechtop staat moet het hersteld worden vóórdát een speler of umpire kan beslissen of een jack of bowl zich binnen de grens bevindt.
 - 8 Als een speler of umpire constateert dat een grenspaaltje op de verkeerde plaats staat

mogen zij het niet verplaatsen vóórdát de ends op de betreffende rinks voltooid zijn. Het grenspaaltje moet dan op de juiste plaats worden aangebracht door de umpire of, na onderlinge overeenstemming, door de skips, of beide tegenspelers in een singles wedstrijd, op de betreffende rinks.

- 9 Bij outdoor spel kunnen de zijgrenzen van de rinks aangegeven worden door de tegenover elkaar liggende grenspaaltjes onderling te verbinden met een groene draad, die strak gespannen wordt over het oppervlak van de green en waarbij genoeg vrije draad moet overblijven om de bijbehorende paaltjes aan de voorkant of bovenop de bank te bereiken. Voor landelijke outdoor wedstrijden kan de nationale bond besluiten om geen grensdraden te gebruiken.
- 10 De grensdraad (zie bovenstaande paragraaf nr. 9) mag niet worden opgetild of omlaag gedrukt terwijl de jack of bowl zijn oorspronkelijke traject volgt, of in beweging is.
- 11 Paaltjes, schijven, en andere objecten, die gebruikt worden om het midden en hoekpunten van rinks aan te duiden, behoren gemaakt te zijn van materiaal dat geen beschadiging kan veroorzaken aan de jack of bowl.
- 12 Witte of opvallend gekleurde paaltjes of schijven moeten rechtop tegen de voorkant van de zijbanken (ten opzichte van de speelrichting), of bovenop de zijbanken geplaatst worden op 2 meter en 25 meter van respectievelijk de voorste en achterste ditch (zie figuur 1, appendix B.4). Waar mogelijk, moeten deze de enige zichtbare paaltjes of schijven zijn op de zijbanken.
- 13 De middellijn van een rink mag op het oppervlak van de green aangegeven worden, beginnend op 2 meter van iedere eind-ditch en eindigend op een willekeurig punt, dat echter niet minder dan 25 meter van de tegenoverliggende ditch verwijderd mag zijn (zie figuur 1, appendix B.2).
- 14 Op de middellijn van de rink kan een markering aangebracht worden op een afstand van 2 meter van iedere eind-ditch (zie figuur 2, appendix B.2). De markering kan bestaan uit:
 - lijnen in de vorm van een “T”,
 - een klein stukje geschikt materiaal dat niet boven het oppervlak van de green mag uitsteken (alleen outdoor).
- 15 Als een gedeelte van de green wordt gebruikt voor toeschouwers hoeven de zij-ditches niet gebruikt te worden, maar de afstandpaaltjes moeten dan dichterbij geplaatst worden om duidelijk zichtbaar te zijn voor de spelers.
- 16 Zolang er tijdelijke zitplaatsen op de green zijn, moet er een strook met een breedte van tenminste 900mm tussen de zitplaatsen en buitengrens van de dichtstbijzijnde rink volledig vrijgehouden worden.

SECTIE 3 – SPELMATERIAAL: MAT, JACK, BOWLS, EN MEETAPPARATUUR

6 Voetmat

De voetmat moet 600mm lang en 360mm breed zijn.

7 Jack

- 1 De jack moet een massieve, wit of geel gekleurde bal zijn.
- 2 Voor outdoor greens met een natuurlijk oppervlak moet de jack:
 - een diameter tussen 63mm en 64mm, en
 - een gewicht tussen 225 gram en 285 gram hebben.
3. Voor outdoor greens met een kunstmatig oppervlak, en indoor greens moet de jack:
 - een diameter tussen 63mm en 67mm, en
 - een gewicht tussen de 382 gram en 453 gram hebben.

8 Bowls

8.1 Specificaties

- 1 Bowls behoren gemaakt te zijn van hout (lignum vitae), rubber of kunsthars (ook wel compositie of plastic bowls genoemd), en een door World Bowls goedgekeurde kleur te hebben. De basis kleur wordt tijdens het fabricageproces toegevoegd.
- 2 Indeukingen, die tot doel hebben de speler een beter houvast op de bowl te geven tijdens het werpen (bijvoorbeeld gegraveerde ringen of kuiltjes), mogen tijdens de fabricage aangebracht worden. Ze mogen ook later aangebracht worden, maar dan alleen door een bevoegde fabrikant of tester.
- 3 Elke set bowls mag voorzien zijn van een persoonsgebonden embleem, logo of graving, dat als onderscheidend merkteken is aangebracht binnen de kleinste gegraveerde ring aan beide zijden van iedere bowl.
- 4 De voorwaarden wat betreft onderscheidende merktekens gelden voor alle bowls die gebruikt worden in Internationale en Gemenebest spelen, en World Bowls kampioenschappen.
- 5 Voor landelijk gebruik kan de nationale bond beslissen welke voorwaarden van toepassing zijn op deze merktekens.
- 6 Houten bowls moeten:
 - een doorsnee hebben tussen 116mm en 134mm op het breedste gedeelte, en
 - niet meer dan 1,59 kilogram wegen.
- 7 Bowls van rubber of kunststof moeten:
 - een doorsnee hebben tussen 116mm en 131mm op het breedste gedeelte, en
 - niet meer dan 1,59 kilogram wegen.
- 8 De toezichthoudende instantie kan zelfklevende merktekens (stickers) verstrekken, die door de spelers tijdelijk aan beide zijden van de bowls worden aangebracht, óf

de spelers toestaan om hun eigen merktekens te gebruiken. Wanneer deze merktekens worden gebruikt dan:

- worden zij, bij de toepassing van de bowls spelregels, steeds beschouwd als zijnde onderdeel van de bowl,
- mag er maar één merkteken aan iedere kant van de bowl worden aangebracht,
- mogen ze niet het vaste merkteken aan de niet-bias zijde van de bowl bedekken, hoewel dit wèl is toegestaan aan de bias zijde, en
- moeten alle bowls van de spelers behorend tot eenzelfde team of side deze merktekens hebben, die bovendien van hetzelfde ontwerp en kleur moeten zijn.

8.2 Bias van de bowls

- 1 Een “Referentie Bowl” heeft een bias die is goedgekeurd door WB. Iedere bowl moet een bias hebben welke niet minder mag zijn dan die van deze referentie bowl, en moet voorzien zijn van het geregistreerde World Bowls stempel.
- 2 Om de juistheid van de bias en de zichtbaarheid van WB stempel te controleren, moet elke bowl minstens eens in de tien jaar opnieuw getest en gestempeld worden, of eerder als de datum van het stempel niet meer duidelijk leesbaar is.
- 3 Voor landelijk gebruik kan de nationale bond beslissen welke voorwaarden van toepassing zullen zijn op het opnieuw testen en stempelen van bowls

8.3 Bezwaar indienen tegen bowls

- 1 Een bezwaar tegen bowls moet gebaseerd zijn op het niet voldoen aan één of meer van de voorwaarden zoals omschreven in artikel 8.1 en 8.2.
- 2 Een bezwaar kan ingediend worden door een speler, manager in een side spel, een umpire, of de toezichthoudende instantie.
- 3 Een bezwaar, of kennisgeving dat een bezwaar zal worden gemaakt, mag niet worden ingediend tijdens trial ends of tijdens de wedstrijd. Als degene die in deze situatie tóch een bezwaar indient een van de spelers is, dan wordt deze persoon gediskwalificeerd en de wedstrijd toegekend aan de tegenspeler.
- 4 Als een bezwaar wordt ingediend dan
 - moet het ingediend worden bij de umpire of de toezichthoudende instantie,
 - en wel binnen 10 minuten nadat het laatste end, waarin met de bewuste bowls gespeeld werd, voltooid is waarbij
 - degene die het bezwaar indient, in geval dat het een tegenspeler of manager (van een side wedstrijd) is, een waarborgsom moet betalen aan de umpire of toezichthoudende instantie; de hoogte van het bedrag wordt jaarlijks vastgesteld door de WB of de nationale bond.
- 5 Zodra een bezwaar is ingediend en de waarborgsom betaald, kan het niet meer worden herroepen.

8.4 Maatregelen volgend op een bezwaar

- 1 De umpire zal de speler die de bowls in kwestie gebruikt (“gebruiker”), of degene die deze bowls bezit (“eigenaar”), vragen om de set bowls aan hem over te dragen teneinde deze aan de toezichthoudende instantie te overhandigen om gekeurd te worden door een erkende tester.
- 2 Bowls moeten in sets van vier worden gekeurd.
- 3 Indien de gebruiker, of de eigenaar, van de betwiste bowls weigert om de volledige set aan de umpire te overhandigen, zal de wedstrijd worden toegekend aan de tegenstander.
- 4 Zolang de betwiste set bowls niet opnieuw is gekeurd door een erkende tester, is het de eigenaar noch de gebruiker toegestaan deze set te gebruiken in wedstrijden die door de toezichthoudende instantie zijn georganiseerd of goedgekeurd.
- 5 Na ontvangst van de betwiste set bowls moet de umpire deze onmiddellijk overdragen aan de secretaris van de toezichthoudende instantie, die er voor moet zorgen dat de set zo snel mogelijk gekeurd wordt door een erkende tester. De test behoort te worden uitgevoerd in het bijzijn van vertegenwoordigers van een of meer van de volgende organisaties: World Bowls, de nationale bond, de toezichthoudende instantie en, als deze dat wenst, de gebruiker of eigenaar.
- 6 Als de betwiste set bowls volgens de erkende tester voldoet aan de voorwaarden zoals omschreven in artikel 8.1 en 8.2, dan
 - moet de set door de toezichthoudende instantie aan de gebruiker of eigenaar worden teruggegeven, en
 - zal degene die het bezwaar indiende de waarborgsom verliezen, en alle kosten verbonden aan uitvoeren van de test aan de toezichthoudende instantie moeten betalen.

8.5 Afgekeurde bowls

- 1 Voor bowls die afgekeurd werden in verband met een ingediend bezwaar (zie artikel 8.3) is het volgende van toepassing:
 - Als volgens de erkende tester een bowl niet voldoet aan de eisen van artikel 8.1 of 8.2, moet de tester de bowl zodanig aanpassen dat alsnog aan deze regels wordt voldaan voordat deze wordt teruggestuurd, en
 - als dit niet mogelijk is, moet hij elk bestaand officieel stempel op de bowl ongeldig maken door over het stempel heen een “X” aan te brengen voordat deze wordt teruggestuurd.
 - Als volgens de erkende tester een set bowls niet voldoet aan de eisen van artikel 8.1 en 8.2, dan:
 - wordt de wedstrijd waarin deze werd gebruikt toegekend aan de tegenstander,
 - moet de waarborgsom terugbetaald worden aan degene die het bezwaar

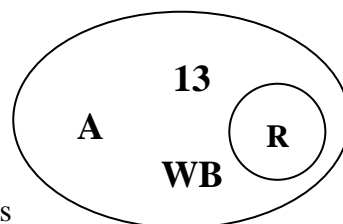
- indiende,
- en moet de gebruiker of eigenaar van de set alle kosten van het testen aan de toezichthoudende organisatie betalen.
- 2 Voor bowls die afgekeurd zijn na een routine test (zie artikel 8.2.2) is het volgende van toepassing:
- Als volgens de erkende tester de bowl niet voldoet aan de eisen van artikel 8.1 of 8.2, dan kan de gebruiker of eigenaar van de set bowls de keuze maken om:
 - deze tester te verzoeken de bowl waar nodig aan te passen, alvorens deze terug te sturen, of
 - de bowl onveranderd te laten, en deze tester te verzoeken elk officieel stempel op de bowl ongeldig te maken door over het stempel heen een "X" aan te brengen, alvorens deze terug te sturen.
 - Indien het voor de erkende tester niet mogelijk is om een bowl zodanig aan te passen dat deze voldoet aan de eisen van artikel 8.1 en 8.2, dan moet hij de bowl ongeldig maken door over het stempel een "X" aan te brengen alvorens deze terug te sturen.

8.6 Verandering van de bias

- 1 Het is een speler niet toegestaan de bias te veranderen van een met het WB stempel voorziene bowl, tenzij dit gedaan wordt door een erkende tester.
- 2 Een speler die zich niet aan deze regel houdt, zal worden geschorst voor een periode waarvan de lengte bepaald wordt door de Nationale Bond waarbij de club van de speler is aangesloten.
- 3 De Nationale Bond die deze speler geschorst heeft moet WB hiervan in kennis stellen met een gedetailleerde opgave van de redenen; deze schorsing is geldig voor alle bij WB aangesloten bonden.
- 4 Spelers of eigenaars van bowls die de groeven of kuiltjes van hun bowls kleuren breken de bovenstaande regel (8.6.1) niet.

9 Bowls: World Bowlsstempel

- 1 Erkende fabrikanten en testers hebben het recht om het geregistreerde WB stempel aan te brengen tussen de binnenste en buitenste ringen van de bowls. Stempels op het loopvlak dienen, wanneer mogelijk, vermeden te worden.

- WB** World Bowls
A code letter van de erkende fabrikant of erkende tester
Cijfer het jaar waarin het stempel verloopt (hier in 2013)

- R** geeft aan dat het stempel een geregistreerd handelsmerk is
- 2 Het huidige WB stempel werd op 1 april 2002 ingevoerd en dient na deze datum op alle nieuwe en herkeurde bowls te worden aangebracht.
 - 3 Zowel het stempel van de Internationale Bowls Bond (IBB), als dat van de World Bowls Board (WBB), die gebruikt werden vóór het huidige stempel, blijven geldig tot het einde van het jaar waarin het stempel verloopt. (Het stempel in het bovenstaande voorbeeld verloopt op 31 december 2013).
 - 4 Bowls, die voorzien zijn van het geregistreerde WB stempel, en voldoen aan alle verdere eisen van de World Bowls spelregels, mogen gebruikt worden in alle wedstrijden die onder toezicht staan van World Bowls en alle daarbij aangesloten nationale bonden.
 - 5 Wat betreft landelijke wedstrijden kunnen aangesloten nationale bonden beslissen welke voorwaarden van toepassing zullen zijn op de bowlstempels.

10 Meetapparatuur

Geschikte meetapparatuur behoort te worden meegebracht door de umpire, óf beschikbaar gesteld door de club op wiens terrein de wedstrijd gespeeld wordt, om er voor te zorgen dat de taken zoals beschreven artikel 56 kunnen worden uitgevoerd.

Hiertoe moet minstens het volgende behoren:

- een exemplaar van de geldende spelregels,
- een meetlint met een lengte van minstens 25 meter,
- apparatuur om de afstand tussen jack en bowl te meten wanneer deze te groot is voor een flexibel apparaat (zoals een meter met lang koord, of telescopische meter),
- een flexibel meetlint (zoals een doosmeter),
- een meetpasser,
- een set voelmaten,
- wiggen (om overhellende bowls te ondersteunen), en
- apparatuur om te bepalen of een jack of bowl binnen de zijgrens van een rink ligt (wanneer deze niet door een groene draad is aangegeven zoals beschreven in artikel 5.9), zoals bijvoorbeeld:
 - lang oprolbaar koord,
 - een spiegel en winkelhaak, beide met waterpas, of
 - een grenskijker.

SECTIE 4 – SPELORGANISATIE

11 Algemene spelvorm en -duur

1. Het spel bowls wordt gespeeld op één of meerdere rinks.
2. Het behoort te bestaan uit een vooraf vastgesteld aantal shots of ends, óf gespeeld te

worden in een vooraf bepaalde tijdsduur.

3. De ends worden afwisselend in tegengestelde richting gespeeld, uitgezonderd in gevallen beschreven in Artikelen 28, 31, 33 en 48.

12 Toewijzing van de rinks

1. De skips, hun vertegenwoordigers, of de toezichhoudende instantie moeten door middel van loting vaststellen wie op welke rink zal spelen.
2. In wedstrijden waarvoor al vooraf bepaald werd welke skips tegen elkaar zullen uitkomen, mogen de bezoekende skips, hun vertegenwoordigers, of de toezichhoudende instantie door loting vaststellen wat de rinknummers zijn waarop gespeeld zal worden.
3. Het is een speler niet toegestaan om, op de dag van een competitie of wedstrijd, vóór de aanvang hiervan op dezelfde rink te spelen als die waarop deze speler is ingedeeld. Dit op straffe van diskwalificatie. Deze regel geldt niet voor open toernooien.
4. Wat betreft interne wedstrijden mogen de nationale bonden beslissen wat de regels zullen zijn voor het spelen op dezelfde rink op de dag van een competitie of wedstrijd.

13 Oefenen

1. Wanneer een speler of team moet spelen tegen een tegenstander die al eerder op dezelfde dag gespeeld heeft, mag deze speler of dit team oefenen mits:
 - de toezichhoudende instantie toestemming verleent,
 - er voldoende tijd beschikbaar is zonder de wedstrijd op te houden,
 - er een rink beschikbaar is, die niet dezelfde mag zijn als degene waarop door deze speler of dit team later op die dag gespeeld moet worden.
2. Spelers die al op dezelfde dag op dezelfde green gespeeld hebben, maar vrijgeloot zijn, mogen oefenen met inachtneming van bovenstaande regel 1. (“Vrijgeloot” betekent dat een speler of team in een bepaalde ronde van de competitie geen tegenstander heeft).
3. De toezichhoudende instantie zal de rink toewijzen waarop geoefend mag worden.
4. Als het aan twee spelers of teams is toegestaan om te oefenen dan:
 - mogen zij dit met elkaar doen, en
 - mag de wijze waarop geoefend wordt, en het aantal daarbij te gebruiken bowls, door de betrokken spelers zelf bepaald worden.

14 Spelcategorieën

Het bowlsspel wordt gespeeld in de volgende categorieën:

- een singles wedstrijd
- een team wedstrijd,
- een side wedstrijd,

- een serie singles, team, of side wedstrijden, of
- een speciaal toernooi van wedstrijden.

14.1 Singles wedstrijd

Een singles wedstrijd wordt gespeeld tussen twee spelers. De spelers werpen ieder, om beurten, elke keer één bowl uit hun set van twee, drie, of vier bowls. Het aantal te spelen bowls in een set wordt bepaald door de toezichhoudende instantie.

14.2 Pairs wedstrijd

Een pairs wedstrijd wordt gespeeld tussen twee teams, elk bestaande uit twee spelers. De spelers werpen ieder, om beurten, elke keer één bowl uit hun set van twee, drie, of vier bowls. Het aantal te spelen bowls in een set wordt bepaald door de toezichhoudende instantie, die eveneens zal beslissen in welke volgorde de spelers hun bowls moeten werpen in de volgende gevallen:

- Elke speler speelt vier bowls, waarbij
 - de leads hun vier bowls spelen, gevolgd door de skips die hun vier bowls spelen, óf
 - de leads twee van hun bowls spelen, gevolgd door de skips met ieder twee bowls, waarna eerst weer de leads en daarna de skips hun laatste bowls spelen.
- Elke speler speelt twee of drie bowls: hierbij spelen de leads het eerst al hun bowls, gevolgd door de skips.

14.3 Triples wedstrijd

Een triples wedstrijd wordt gespeeld tussen twee teams, elk bestaande uit drie spelers. De spelers werpen ieder, om de beurt, elke keer één bowl uit hun set van twee of drie bowls. Het aantal te spelen bowls wordt bepaald door de toezichhoudende instantie.

14.4 Fours wedstrijd

Een fours wedstrijd wordt gespeeld tussen twee teams, elk bestaande uit vier spelers. De spelers werpen ieder, om de beurt, elke keer één bowl uit hun set van twee bowls.

14.5 Side wedstrijd

Een side wedstrijd wordt gespeeld tussen twee ploegen, elk bestaande uit een gelijk aantal teams en/of singles spelers.

14.6 Wedstrijden in een serie

Wedstrijden in een serie worden gearrangeerd om op verschillende gelegenheden gespeeld te worden op één van de volgende manieren:

- een voorgeschreven serie wedstrijden op basis van onderlinge uitschakeling, gespeeld in singles, pairs, triples, of fours.
- Een voorgeschreven serie side wedstrijden in de vorm van een gewone competitie of, in tegenstelling hiermee, een uitschakelingwedstrijd.

14.7 Toernooi van wedstrijden

1. Singles- en teamwedstrijden kunnen gearrangeerd worden in secties (of groepen) om

te spelen in een toernooi van wedstrijden waarin de deelnemers:

- beurtelings tegen elkaar spelen, of
 - behoren tot in paren geplaatste, tegen elkaar spelende teams, of
 - spelen volgens een door de toezichhoudende instantie vastgesteld andere speelwijze.
2. De wedstrijden kunnen op meerdere greens gespeeld worden volgens een gemeenschappelijk tijdschema.

15 Sets wedstrijden

15.1 Spelvorm

- 1 Competities die in de vorm van sets gehouden worden moeten gespeeld worden als wedstrijden binnen secties, uitschakelingwedstrijden, of een combinatie van beide.
- 2 Elke wedstrijd wordt gespeeld naar het beste resultaat van twee sets, waarbij iedere set bestaat uit negen ends, of mogelijk een andere, door de toezichhoudende instantie vooraf vastgestelde vorm.
- 3 De winnaar van een set is de speler of het team met het hoogste aantal shots na negen ends.
- 4 Indien de behaalde shots gelijk zijn na het negende end van een set, eindigt deze set in een gelijk spel.
- 5 Van wedstrijden in secties moeten alle negen ends van een set gespeeld worden.
- 6 Van uitschakelingwedstrijden behoort een set niet uitgespeeld te worden als op een bepaald moment, en in aanmerking nemend het aantal nog te spelen ends, het onmogelijk is voor een van de spelers of teams om gelijk te spelen of te winnen.

15.2 Tie-break (gewijzigd)

- 1 Wanneer een wedstrijd onbeslist is nadat er twee sets zijn beëindigd (beide spelers of teams hebben ieder één set gewonnen, of hebben beide sets gelijk gespeeld), moet een “de beste- in- drie- ends” beslissingsronde gespeeld worden.
- 2 De winnaar van de tie-break is de speler of het team met het hoogste aantal shots nadat het derde end is gespeeld.
- 3 De tie-break wordt niet uitgespeeld als op een bepaald moment, het onmogelijk is voor een van de spelers of teams om gelijk te spelen of te winnen.
- 4 Als de shot-score na het derde end van een beslissingsronde beëindigd is en het aantal punten nog steeds gelijk is, zullen zij een vierde end moeten spelen om te beslissen wie de winnaar is.
- 5 Als dit vierde end weer in een gelijk spel eindigt, moeten de spelers of teams doorgaan met het spelen van beslissingsends totdat er een winnaar is.

15.3 Winnaars van wedstrijden in secties

- 1 Punten worden als volgt toegekend:
 - twee wedstrijdpunten voor elke gewonnen, en géén punten voor een verloren wedstrijd,
 - één setpunt voor elke gewonnen set, een half setpunt voor elk gelijk spel, maar géén punten voor een verloren set (een beslissingronde is geen set) en,
 - als een wedstrijd verbeurd verklaard is, krijgt de niet- schuldige deelnemer (speler of team) twee wedstrijdpunten, twee setpunten, én een netto totaal aantal shots, dat gelijk is aan het gemiddelde netto totaal aantal shots dat door de winnaars van alle andere wedstrijden in dezelfde sectie behaald werd.
- 2 Sectiewinnaars worden als volgt bepaald:
 - het hoogste aantal behaalde wedstrijdpunten, maar
 - als het aantal wedstrijdpunten gelijk is, wint de speler of het team met het grootste aantal gewonnen sets, en
 - als het aantal wedstrijdpunten én gewonnen sets gelijk zijn, wint de speler of het team met het hoogste netto totaal aantal setpunten van alle wedstrijden in de sectie,
 - als de uitkomsten volgens de voorgaande drie criteria gelijk zijn, wint de speler of het team met het hoogste netto totaal aantal shots dat behaald werd in alle wedstrijden gespeeld in de sectie (beslissingrondes zijn hier niet bij inbegrepen), en
 - als de uitkomsten volgens de voorgaande vier criteria gelijk zijn, wint de speler of het team die de wedstrijd won van de tegenstander die gelijk staat.

15.4 Wie begint

- 1 Eerste set: de skips, of de tegenstanders in singles, gooien een munt op (“tossen”) en de winnaar van deze “toss” mag een keuze maken uit de opties die zijn omschreven in artikel 18.2.2.
- 2 Tweede set: de winnaar van de eerste set mag een keuze maken uit de opties die zijn omschreven in artikel 18.4. Als de eerste set gelijkgespeeld werd krijgt de winnaar van het laatste winnende end deze keuze.
- 3 Eerste, vierde en mogelijk volgende ends in een beslissingsronde (tie-break): de skips, of de tegenstanders in singles, gooien een munt op en de winnaar van deze “toss” mag een keuze maken uit de opties die zijn omschreven in artikel 18.2.2.
- 4 In alle ends ná het eerste end in iedere set (ends van een beslissingsronde zijn hierbij inbegrepen), krijgt de winnaar van het voorgaande winnende end de keuze uit de opties die zijn omschreven in artikel 18.4. Als echter het eerste end van de eerste set, of het eerste end in een beslissingsronde, gelijkgespeeld werd, mag degene die in het eerste end begon ook in het tweede end beginnen.

15.5 Opnieuw plaatsen van de jack (zie appendix B.3.1 en B.3.2)

- 1 Als een jack “in beweging” (zie artikel 1.3.9) geheel buiten de grenzen van de rink waarop gespeeld wordt terecht komt, óf terugspringt tot op een afstand van minder dan 20 meter vanaf de voorkant van de voetmat (de “matlijn”, zie artikel 1.3.12), mag het end niet “dead” verklaard worden. In dit geval moet de jack opnieuw geplaatst worden, en wel zó dat het dichtst bij de matlijn gelegen gedeelte van de jack samenvalt met één van de in de hierna volgende paragrafen 2, 3, 4, en 5, omschreven punten, waarna het spel kan worden voortgezet.
- 2 Als de jack buiten de rechter zijlijn van de rink terecht komt, moet de jack geplaatst worden met het dichtst bij de matlijn gelegen gedeelte op een punt dat 2 meter van de voorste ditch en 1,5 meter rechts van de centerlijn ligt.
- 3 Als de jack buiten de linker zijlijn van de rink terecht komt, moet de jack geplaatst worden met het dichtst bij de matlijn gelegen gedeelte op een punt dat 2 meter van de voorste ditch en 1,5 meter links van de centerlijn ligt.
- 4 Als de jack buiten de voorzijde van de bank terecht komt, moet het geplaatst worden met het dichtst bij de matlijn gelegen gedeelte van de jack op een punt dat 2 meter van de voorste ditch en op de centerlijn ligt.
- 5 Als de jack terugkaatst tot op een afstand van minder dan 20 meter vanaf de matlijn, moet de jack met het dichtst bij de matlijn gelegen gedeelte geplaatst worden op:
 - het juiste punt zoals bepaald in bovenstaande paragrafen 2 of 3,
 - het punt zoals bepaald in bovenstaande paragraaf 4, als de jack op de centerlijn tot rust komt.
- 6 Als een van de punten die zijn aangegeven in bovenstaande paragrafen 2, 3, en 4 al geheel of gedeeltelijk door een bowl zijn ingenomen, moet de jack met het dichtst bij de matlijn gelegen gedeelte geplaatst worden op een punt dat 0,5 meter verder van de voorste ditch ligt dan het punt dat al bezet is.(Als dat punt eveneens geheel of gedeeltelijk door een bowl is ingenomen, moet de jack geplaatst worden op een punt dat 0,5 meter verder van de voorste ditch ligt dan het punt dat al bezet is).
- 7 De in paragrafen 2, 3, 4, en 6 genoemde punten moeten aangegeven worden met krijt of op een andere geschikte manier (zie schets 3.1 van appendix B.2). De andere punten die nodig zijn om aan de voorwaarden van paragraaf 6 te voldoen mogen ook aangegeven worden, en wel met krijt of op een andere geschikte manier (zie schets 3.2 van appendix B.2).

16 Speelduur en -vorm

16.1 Wereld- en Gemenebestspelen

- 1 Singles: 21 shots (shots boven 21 worden niet meegeteld), sets wedstrijd of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere vorm. Elke speler speelt vier bowls, waarvan er steeds één om beurten geworpen wordt.
- 2 Pairs: 18 ends, sets wedstrijd of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere

vorm. Elke speler kan twee, drie, of vier bowls spelen, waarvan er steeds één om beurten geworpen wordt.

- 3 Triples: 18 ends, sets wedstrijd of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere vorm. Elke speler kan twee of drie bowls spelen, waarvan er steeds één om beurten geworpen wordt.
- 4 Fours: 18 ends, sets wedstrijd, of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere vorm. Elke speler moet twee bowls spelen, waarvan er steeds één om de beurt geworpen wordt.
- 5 Wijzigen van het programma.

De toezichthoudende instantie is bevoegd om het programma van het kampioenschap te wijzigen of aan te passen indien zij dit noodzakelijk of wenselijk acht wanneer weers- of andere omstandigheden ongunstig zijn. Zij kan ook tijdens de wedstrijd het spel tijdelijk onderbreken of de wedstrijd afgelasten, en het wedstrijdreglement veranderen, wanneer dit absoluut noodzakelijk wordt geacht om het kampioenschap met succes uit te voeren of te beëindigen.

16.2 Internationale wedstrijden

- 1 Singles: 21 shots (shots boven 21 worden niet meegeteld), sets wedstrijd, of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere vorm. Elke speler speelt vier bowls, waarvan er steeds één om beurten geworpen wordt.
- 2 Pairs: 18 ends, sets wedstrijd, of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere vorm. Elke speler kan twee, drie, of vier bowls spelen, waarvan er steeds één om beurten geworpen wordt.
- 3 Triples: 18 ends, sets wedstrijd, of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere vorm. Elke speler kan twee of drie bowls spelen, waarvan er steeds één om de geworpen wordt.
- 4 Fours: 18 ends, sets wedstrijd, of mogelijk een door WB vooraf bepaalde andere vorm. Elke speler moet twee bowls spelen, waarvan er steeds één om beurten geworpen wordt.
- 5 Side wedstrijd: spelduur- en vorm voor singles, pairs, triples, en fours zijn in overeenstemming met bovenstaande paragrafen 1 tot en met 4, waar van toepassing.
- 6 Indoor wedstrijden: hiervoor kan een tijdslimiet worden vastgesteld. De toezichthoudende instantie neemt hierover vóór de aanvang van de wedstrijd een beslissing. Als de tijdslimiet wordt bereikt gedurende het spelen van een end, wordt de wedstrijd pas gestopt zodra het end is beëindigd, óf zodra het vooraf bepaalde aantal shots of ends (zie bovenstaande paragrafen 1 tm 4) is gespeeld.
- 7 Wijzigen van het programma. De toezichthoudende instantie is bevoegd om het programma van het kampioenschap te wijzigen of aan te passen indien zij dit noodzakelijk of wenselijk acht wanneer weers- of andere omstandigheden ongunstig

zijn of, in geval van indoor wedstrijden, wanneer door een stroomstoring het licht uitvalt. Zij kan ook tijdens de wedstrijd het spel tijdelijk onderbreken of de wedstrijd afgelasten, en het wedstrijdreglement veranderen, wanneer dit absoluut noodzakelijk wordt geacht om het kampioenschap met succes uit te voeren of te beëindigen.

16.3 Landelijke wedstrijden

Spelduur en –vorm voor singles, pairs, triples, fours, en side wedstrijden worden bepaald door de toezichthoudende instantie.

17 Wedstrijdafspraken

17.1 Landelijke afspraken

1 Voor landelijke wedstrijden kunnen de aangesloten nationale bonden afspraken maken over de volgende aspecten:

- gebruik van een synthetisch speeloppervlak (zie artikel 2.4),
- bepalingen voor greens, die geconstrueerd werden in overeenstemming met voorgaande edities van deze spelregels (zie artikel 2.5),
- bepalingen voor de minimale breedte van een rink (zie artikel 5.1),
- bepalingen voor grenspaaltjes, die aangebracht werden in overeenstemming met voorgaande edities van deze spelregels (zie artikel 5.5),
- toepassing van dunne zwarte verticale lijnen om het midden aan te geven van grenspaaltjes, die tegen de voorkant van de bank van een outdoor green, of bovenop de bank van een outdoor of indoor green zijn bevestigd (zie artikel 5.5),
- gebruik van grensdraden (zie regel 5.9),
- merktekens op bowls,
- het opnieuw testen en stempelen van bowls,
- de waarborgsom, te betalen wanneer een bezwaar wordt ingediend tegen bowls (zie regel 8.3.4),
- bepalingen die van toepassing zijn op bowlsstempels (zie artikel 9.5),
- bepalingen voor het spelen op dezelfde rink op de dag van een competitie of wedstrijd (zie artikel 12.4),
- opnieuw plaatsen van de jack in speelwijzen die anders zijn dan dat van een sets wedstrijd (zie artikel 15.5),
- gebruik van een scorebord in plaats van één van de twee scorekaarten (zie artikel 37.3.2),
- kunstmatige hulpmiddelen voor het werpen van de jack of een bowl (artikel 38.5),
- plaatsvervangende spelers (zie regel 51.9),
- regels voor schoenen: kleur en type zool (zie appendix A.2),
- regels voor kleur en type van kleding, inclusief bowls handschoenen (zie

appendix A.3).

- 2 Wanneer er geen landelijke regel is voor een van de aspecten van de sport die in paragraaf 1 hierboven zijn genoemd, moeten alle wedstrijden overeenkomstig de Bowls Spelregels gespeeld worden.
- 3 Aangesloten nationale bonden moeten een kopie van hun landelijke regels aan alle aangesloten afdelingen en clubs verstrekken.

17.2 Wedstrijdreglementen

Toezichthoudende Instanties behoren te beslissen welke regels nodig zijn voor het houden van de door hen georganiseerde competities, maar alle reglementen moeten voldoen aan de bepalingen die aangegeven zijn in appendix A.1.

SECTIE 5 – HET SPEL

18 Het starten van de wedstrijd

18.1 Trial ends

- 1 Voordat de wedstrijd begint, of voordat een afgebroken wedstrijd wordt hervat op een andere dag, moet er één trial end in beide richtingen gespeeld worden.
- 2 Bij landelijke wedstrijden mag de toezichthoudende instantie het aantal trial ends beperken (d.w.z. géén trial ends of slechts in één richting). Zij mag ook beslissen of de trial ends direct vóór of direct ná het vastgestelde begintijdstip van de wedstrijd gespeeld worden.
- 3 Trial ends moeten op dezelfde rink gespeeld worden als die waarop de wedstrijd gespeeld zal worden.
- 4 Het is een speler niet toegestaan meer bowls te werpen dan het aantal dat in de wedstrijd zal worden gebruikt.
- 5 Elke speler mag een willekeurige combinatie van bowls uit verschillende sets gebruiken.
- 6 De tegenstanders van het team dat het eerste trial end begon, moeten het tweede trial end beginnen.
- 7 Het team dat het trial end begint moet de mat plaatsen, de jack opgooien en die vervolgens op de middellijn plaatsen op een door hen gekozen afstand van de matlijn (die afstand mag niet veranderd worden tijdens het trial end).
- 8 Zodra een bowl tot stilstand is gekomen mag deze door een van de spelers, of de marker, verwijderd worden en bij de voorste ditch geplaatst worden.
- 9 Als een bowl de jack verplaatst, moet de jack op de vorige positie teruggeplaatst worden.

18.2 Tossen om te beginnen

- 1 De managers in een side wedstrijd (of, indien afwezig, vertegenwoordigers van de sides), de skips in een teamwedstrijd, of de tegenstanders in singles moeten met een

munt tossen.

- 2 De winnaar van de toss moet een keuze maken uit:
 - de mat plaatsen en de jack opgooien, en als eerste de bowl werpen, of
 - de tegenspeler verzoeken om de mat te plaatsen, de jack op te gooien en de eerste bowl te werpen (de tegenstander mag dit niet weigeren).
- 3 De keuze, die werd gemaakt door de manager of vertegenwoordiger die de toss wint in een side wedstrijd, geldt voor alle teams of singles spelers (of een combinatie van teams en singles spelers) die tot de side behoren.

18.3 Aanvang van het spel

- 1 In iedere wedstrijd is het spel begonnen zodra de jack geworpen is door de eerste speler die in het eerste end moet spelen.
- 2 In ieder end is het spel begonnen zodra de jack geworpen is door de eerste speler die in dat end moet spelen.

18.4 Beginnen met spelen in ends volgend op het eerste

In alle ends volgend op het eerste, behalve in een extra end, heeft de winnaar van het voorafgaande end de keuze om:

- de voetmat te plaatsen en de jack en de eerste bowl te werpen, óf
- de tegenspeler te verzoeken de mat te plaatsen en de jack en de eerste bowl te werpen (de tegenspeler mag dit verzoek niet weigeren).

19 Plaatsen van de voetmat

19.1 Aan het begin van een end

- 1 In ieder end moet de eerste speler, vóórdát met spelen begonnen wordt, de middellijn van de voetmat in de lengterichting op de centerlijn van de rink plaatsen, waarbij de matlijn minstens 2 meter van de achterste ditch en minstens 25 meter van de voorste ditch verwijderd moet zijn.
- 2 Indien, vóórdát de jack geworpen is, een speler of de marker ziet dat de mat niet geplaatst werd volgens de bepalingen in bovenstaande paragraaf 1, moet degene die als eerste speelt de positie van de mat corrigeren.
- 3 Indien, nádat de jack geworpen is maar vóórdát de eerste bowl gespeeld is, een speler of marker ziet dat de matlijn niet binnen de afstanden ligt die bepaald zijn in bovenstaande paragraaf 1, moet de tegenspeler de mat plaatsen zoals aangegeven in bovenstaande paragraaf 1, de jack opnieuw werpen en zich ervan verzekeren dat deze op de middellijn wordt geplaatst, maar de tegenspeler mag niet de eerste bowl spelen.
- 4 Nadat de eerste speler de eerste bowl heeft geworpen, mag er door niemand meer bezwaar worden gemaakt over de geldigheid van de oorspronkelijke plaatsing van de matlijn ten opzichte van de achterste en voorste ditches.
- 5 Indien er een of meerdere grondmatten worden gebruikt (alleen outdoor) moet de

toezichhoudende instantie eerst de genomineerde greenkeeper raadplegen, en daarna beslissen waar de grondmatten tijdens het eerste en alle volgende ends geplaatst moeten worden. De matlijn moet op de achterste rand van de grondmat geplaatst worden.

19.2 Gedurende een end

Nadat een end begonnen is mag de voetmat niet meer worden verplaatst, behalve in de volgende situaties:

- 1 als de mat werd verschoven tijdens het spel moet het op zijn oorspronkelijke plaats worden teruggelegd,
- 2 als de mat scheef ligt ten opzichte van de centerlijn van de rink dient hij recht gelegd te worden,
- 3 als de mat niet gecentreerd is ten opzichte van de centerlijn van de rink, moet zij op die lijn geplaatst worden,
- 4 als een speler de mat weghaalt vóórdát het end is afgelopen moet de tegenspeler deze weer op de oorspronkelijke plaats terug leggen,
- 5 als een bowl van de aangrenzende rink in zijn oorspronkelijke loop, en met voldoende bias waardoor deze bowl weer terug op de eigen rink kan komen, in contact zou kunnen komen met de voetmat, mag elke speler van de rink waarop deze mat gebruikt wordt de mat optillen, zodat de bowl kan doorrollen, en deze daarna terugleggen op de oorspronkelijke plaats,
- 6 nadat de laatste bowl, die in een end gespeeld moet worden, geworpen is moet een van de spelers, of de marker, de mat oppakken en deze geheel achter de voorkant van de achterste bank leggen. Spelers in singles mogen echter overeenkomen om de mat mee te nemen naar het andere eind van de rink voor gebruik bij het volgende end.

20 Positie op de mat

- 1 Voordat er geworpen wordt moet de speler met één voet volledig op de mat staan. Op het moment dat de jack of bowl wordt geworpen moet één voet van de speler zich geheel of gedeeltelijk op of boven de mat bevinden.
- 2 Voordat er geworpen wordt moet een speler die een goedgekeurde rolstoel gebruikt één wiel op de mat houden, en op het moment dat de jack of de bowl wordt geworpen één wiel geheel of gedeeltelijk op of boven de mat houden.
- 3 Een speler die zich niet aan deze regels houdt maakt een voetfout, en regel 21 is dan van toepassing.

21 Voetfouten

- 1 Als de umpire, hetzij door het zelf op te merken, of door een klacht van één van de skips of één van de spelers in een Singles wedstrijd, beslist dat een speler zich niet houdt aan regel 20, moet de umpire bij de eerste gelegenheid deze speler in

- aanwezigheid van de skip waarschuwen, en de manager of coach, indien aanwezig, hiervan in kennis stellen.
- 2 Bij elke herhaling moet de umpire de bowl die door de betreffende speler geworpen wordt laten stoppen en dead verklaren.
 - 3 Wanneer het niet mogelijk was om de bowl te stoppen en deze de head verstoort, dan heeft de tegenstander de keuze om:
 - de head te herstellen,
 - de head in de veranderde toestand te laten,
 - of het end dead te verklaren.
 - 4 Wanneer een gewaarschuwde speler met het werpen van de jack regel 20 toch nog overtreedt dan is regel 23.2 van toepassing.

22 Het spelen van de jack

- 1 Alvorens de jack te spelen moet de voetmat geplaatst worden zoals beschreven is in regel 19.1.1. De eerste speler werpt de jack en ziet er op toe dat deze wordt gecentreerd.
- 2 Als de jack in zijn oorspronkelijke loop tot stilstand komt op een afstand van minder dan 2 meter van de voorste ditch, moet deze worden geplaatst op de middellijn met het dichtstbijzijnde punt van de jack ten opzichte van de matlijn op 2 meter afstand van de voorste ditch. Dit moet gedaan worden door:
 - de jack te plaatsen op een merkteken op de middellijn van de rink op een afstand van 2 meter van de voorste ditch (zie diagram 1 in appendix B.3), of
 - de jack te plaatsen langs een meetapparaat van 2 meter (bijvoorbeeld een dun houten stokje van 2 meter lengte – zie diagram 2 in appendix B.3).
- 3 Als de jack in zijn oorspronkelijke loop door een van de andere spelers wordt verplaatst, dan geldt regel 33.1.1.
- 4 Als de jack in zijn oorspronkelijke loop door een neutraal persoon of voorwerp wordt verplaatst, dan geldt regel 33.3.1.
- 5 Als een speler, vóórdat een van beide teams een bowl heeft gespeeld, merkt dat het verkeerde team de jack heeft gespeeld, dan moet het juiste team opnieuw beginnen.
- 6 Als een speler, nádat een van beide teams een bowl heeft gespeeld, merkt dat het verkeerde team de jack heeft gespeeld, dan moet in dit end in deze volgorde verder gespeeld worden.
- 7 Nadat de eerste speler de eerste bowl heeft geworpen, heeft niemand het recht om bezwaar te maken wat betreft de correctheid van de originele positie van de jack.

23 Foutief spelen van de jack

- 1 De jack is foutief gespeeld wanneer deze tot stilstand komt:
 - in de ditch,
 - volledig buiten de grenzen van de rink,

- op minder dan 23 meter van de matlijn nadat de jack op de middellijn is gelegd,
 - op de rink nadat het de voorkant van de bank heeft geraakt, of
 - op de rink nadat het een voorwerp of persoon heeft geraakt, die zich geheel buiten de grenzen van de rink bevindt.
- 2 Als een speler de jack foutief werpt, moet de tegenspeler de voetmat opnieuw plaatsen zoals beschreven in regel 19.1.1, de jack opnieuw werpen, en zorgen dat deze op de middellijn wordt gelegd. Deze tegenspeler mag echter niet als eerste spelen.
 - 3 Als de jack door beide eerste spelers in dat end foutief wordt gespeeld, mag deze niet meer worden geworpen in dat end. In plaats daarvan moet de jack op de middellijn geplaatst worden met het dichtstbijzijnde punt tot de matlijn op een afstand van 2 meter van de voorste ditch, en moet de voetmat neergelegd worden volgens regel 19.1.1 door de speler die als eerste speelt.
 - 4 Als de jack éénmaal foutief is gespeeld door beide eerste spelers en het end wordt daarna dead verklaard, dan is regel 31.4 van toepassing.

SECTIE 6 – BEWEGING VAN DE BOWLS

24 Touchers

- 1 Een bowl die in zijn oorspronkelijke loop de jack raakt, ook al komt de bowl in de ditch binnen de grenzen van de rink terecht, is een “live bowl” en wordt een “toucher” genoemd. Als een bowl in zijn oorspronkelijke loop de jack niet raakt wordt deze een “non-toucher” genoemd.
- 2 Een bowl is eveneens een toucher wanneer deze, na tot stilstand te zijn gekomen:
 - omvalt en de jack raakt vóórdat de volgende bowl wordt geworpen, of
 - in geval dat het de laatste bowl in een end is, deze omvalt binnen de periode van 30 seconden zoals aangegeven in regel 40.1.
- 3 Een bowl kan echter geen toucher worden wanneer deze wordt gespeeld op, of in contact komt met, de jack als de jack in de ditch ligt.
- 4 De positie van een toucher in de ditch moet aangegeven worden met een helder gekleurd teken, dat niet breder dan 50mm en niet hoger dan 100mm mag zijn, en vertikaal is aangebracht tegen de voorkant van de bank, óf bovenop de bank, in een directe lijn met de toucher. Bovendien kan, als het oppervlak van de ditch uit zand bestaat, om de toucher heen een lijn in het zand getrokken worden. Als dit oppervlak begroeid is, of synthetisch, kunnen de lijnen met krijt getekend worden.

25 Markeren van een toucher

- 1 Een toucher moet gemarkeerd worden met krijt door een speler van het team dat de

- bowl speelde, of door de marker, zodra deze tot stilstand gekomen is.
- 2 In het geval dat, volgens de mening van de skip, de tegenspeler, of de marker, een toucher in een dusdanige positie tot stilstand kwam waardoor het waarschijnlijk is dat deze door het markeren zou kunnen bewegen of de head verstoren, moet de bowl niet gemarkeerd worden maar als toucher benoemd worden.
 - 3 Als een bowl niet gemarkeerd is, of als toucher benoemd werd, vóórdat de volgende gespeelde bowl tot stilstand is gekomen of, in geval van de laatste bowl van een end, vóór een tijdsduur van 30 seconden zoals bepaald in regel 40.1, dan is deze bowl geen toucher meer.
 - 4 Als een bowl benoemd werd als toucher of non-toucher, en beide skips of de tegenstanders in een singles wedstrijd zijn het met elkaar eens dat, als gevolg van verdere beweging van de bowl, deze niet langer benoemd hoeft te zijn, dan moet de bowl alsnog gemerkt worden of, indien van toepassing, de markering verwijderd worden.
 - 5 Als een speler verzuimt om de markering van een bowl te verwijderen alvorens deze te spelen en deze bowl wordt geen toucher, dan moet een tegenspeler of de marker de markering verwijderen zodra de bowl tot stilstand komt.
 - 6 Indien naar de mening van óf de skip, óf de tegenspeler, óf de marker een foutief gemarkeerde bowl in een dusdanige positie tot stilstand is gekomen dat het verwijderen van de markering de bowl in beweging zou kunnen brengen of de head verstoren, moet de markering niet verwijderd worden maar de bowl daarentegen benoemd worden als een non-toucher.

26 Verplaatsing van touchers

- 1 De verplaatsing van een toucher in de ditch is geldig als dit veroorzaakt wordt door:
 - een jack in beweging,
 - een andere toucher in beweging, of
 - een non-toucher die gedeeltelijk op de rink ligt en gedeeltelijk over de ditch hangt, zolang een gedeelte van de non-toucher nog op de rink ligt als hij tot stilstand komt na de toucher verplaatst te hebben.
- 2 Als een toucher in de ditch wordt verplaatst door een non-toucher die in de ditch rolt, dan is regel 28.7 van toepassing.
- 3 Als een toucher in de ditch, waarvan de positie al werd aangegeven, weer verplaatst wordt zoals beschreven in bovenstaande paragraaf 1, moet zijn nieuwe positie weer aangegeven worden zoals beschreven in regel 24.4 door de tekens te verplaatsen en opnieuw lijnen te trekken waar nodig.

27 “Dead” verklaarde bowl

- 1 Een bowl wordt “dead” verklaard als deze:
 - geen toucher is en tot stilstand komt in de ditch,

- geen toucher is en terugspringt op de rink na in contact te zijn geweest met de voorzijde van de bank, of met de jack, of met een toucher in de ditch,
 - na het beëindigen van zijn oorspronkelijke loop, of nadat hij verplaatst werd als gevolg van het spel, tot stilstand komt op een afstand van minder dan 14 meter gemeten in een rechte lijn tot de matlijn,
 - volledig buiten de grenzen van de rink waarop gespeeld wordt terecht komt na verplaatst te zijn als gevolg van het spel,
 - in zijn oorspronkelijke loop de zijgrens van de rink passeert op een bias, die hem verhindert om weer binnen de grenzen van de rink terug te komen, of
 - in zijn oorspronkelijke loop tot stilstand komt buiten een zijgrens van de rink, ook al blijft hij tegen een line jack aanliggen.
- 2 Een bowl is niet “ dead” als deze:
- meegedragen wordt door een speler die de situatie in de head gaat bekijken,
 - na zijn oorspronkelijke loop tot stilstand komt binnen de grenzen van de rink, ook al werd tijdens deze loop de zijgrens van de rink gepasseerd,
 - een toucher is die terugkaatst van de voorkant van de bank op de rink waarop gespeeld wordt,
 - een toucher is die tot stilstand komt bovenop een in de ditch liggende jack of andere toucher,
 - tot stilstand komt bovenop de jack of bowls die binnen de grenzen van de rink liggen.
- 3 De skips of tegenspelers in singles moeten, zodra zij beseffen dat dit nodig is, beslissen of een bowl al dan niet dead verklaard moet worden. (Als de spelers niet beseffen dat een beslissing nodig is zodra de bowl tot stilstand gekomen is, kan deze beslissing alsnog genomen worden zelfs al werd er een aantal bowls gespeeld nadat de bowl in kwestie tot stilstand kwam). Als zij het niet met elkaar eens kunnen worden moeten zij de umpire om een beslissing vragen.
- 4 Een “dead” bowl moet van de rink verwijderd worden zodra deze dead verklaard is.

28 Verplaatsing van een bowl

28.1 Verplaatsing van een bowl door een andere speler

- 1 Verplaatsing van een bowl in zijn oorspronkelijke loop, die de head niet heeft verstoord voordat hij verplaatst wordt.
- Als de bowl wordt verplaatst door een speler behorende bij het team dat deze bowl speelde, en de head wordt niet verstoord na het verplaatsen, dan moet de skip van de tegenspelers de bowl dead verklaren.
 - Als de bowl wordt verplaatst door een speler behorende bij het team dat deze bowl speelde, en de head wordt wèl door deze bowl verstoord na het verplaatsen, dan moet de skip van de tegenpartij:

- de head herstellen, en
 - de bowl “dead” verklaren.
 - Als de bowl wordt verplaatst door een tegenspeler en de head wordt niet verstoord na de verplaatsing, dan moet de skip van het team dat de bowl heeft gespeeld kiezen om:
 - de bowl opnieuw te laten spelen, of
 - de bowl te plaatsen waar de skip denkt dat hij tot stilstand zou zijn gekomen, of
 - de bowl te laten liggen waar het tot stilstand kwam.
 - Als de bowl wordt verplaatst door een tegenspeler en de head werd door de bowl verstoord na de verplaatsing, dan moet de skip van het team dat de bowl heeft gespeeld kiezen om:
 - de head te herstellen en de bowl opnieuw te laten spelen, of
 - de head te herstellen en de bowl te plaatsen waar de skip denkt dat hij tot stilstand zou zijn gekomen, of
 - het end “dead” verklaren.
- 2 Verplaatsing van een bowl in zijn oorspronkelijke loop nadat deze de head heeft verstoord.
- Als een bowl de head heeft verstoord vóórdat hij verplaatst wordt door een speler, dan is deze verstoring geldig. (De skip van de tegenpartij mag niets terugleggen van een head dat verstoord werd vóór de verplaatsing).
 - Als de bowl werd verplaatst door een speler en de bowl heeft daarna de head niet verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij kiezen om:
 - de bowl te plaatsen waar de skip denkt dat deze tot stilstand zou zijn gekomen, of
 - de bowl te laten liggen waar hij tot stilstand kwam.
 - Als de bowl werd verplaatst door een speler en de bowl heeft daarna de head verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij het gedeelte van de head dat verstoord werd ná de verplaatsing herstellen, en kiezen om:
 - de bowl te plaatsen waar de skip denkt dat deze tot stilstand zou zijn gekomen, of
 - de bowl te laten liggen waar hij tot stilstand kwam.
- 3 Verplaatsing van een bowl in beweging.
- Als een bowl in beweging wordt verplaatst door een speler en de bowl heeft daarna de head niet verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij kiezen om:
 - de bowl te plaatsen waar de skip denkt dat deze tot stilstand zou zijn gekomen, of
 - het end dead te verklaren.

- Als een bowl in beweging wordt verplaatst door een speler en de bowl heeft daarna de head verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij kiezen om:
 - de bowl te plaatsen waar de skip denkt dat deze tot stilstand zou zijn gekomen, en het gedeelte van de head dat verstoord werd ná de verplaatsing herstellen, of
 - het end dead te verklaren.
- 4 Verplaatsing van een stilliggende bowl.
- Als een stilliggende bowl, of een toucher in de ditch, wordt verplaatst door een speler en de bowl heeft daarna de head niet verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij de bowl op zijn oorspronkelijke plaats terugleggen.
 - Als een stilliggende bowl, of een toucher in de ditch, wordt verplaatst door een speler en de bowl heeft daarna de head verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij de bowl terugleggen op zijn oorspronkelijke plaats, en het gedeelte van de head dat werd verstoord ná de verplaatsing herstellen.

28.2 Verplaatsing van een bowl door een rolstoel

Als een bowl wordt verplaatst door een rolstoel, moet de rolstoel beschouwd worden als zijnde de rolstoelspeler voor alle gevallen beschreven in regel 28.1.

28.3 Verplaatsing van een bowl door een neutraal persoon of neutraal object

- 1 Verplaatsing van een bowl in zijn oorspronkelijke loop die de head niet heeft verstoord vóór hij werd verplaatst.
- Als de bowl werd verplaatst binnen de grenzen van de rink door een neutraal persoon of neutraal object en daarna de head niet heeft verstoord, moet de bowl opnieuw gespeeld worden.
 - Als de bowl werd verplaatst binnen de grenzen van de rink door een neutraal persoon of neutraal object en daarna de head heeft verstoord, dan moeten de skips of tegenspelers in singles overeenkomen hoe de head te herstellen, en daarna de bowl laten overspelen. Als zij niet tot overeenstemming kunnen komen dan moet het end dead verklaard worden.
 - Als de bowl, die geworpen werd met een bias die de bowl terug gebracht zou hebben op de rink waarop gespeeld wordt, buiten de grenzen van de rink wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object en daarna de head niet heeft verstoord, dan moet deze bowl opnieuw gespeeld worden.
 - Als de bowl, die geworpen werd met een bias die de bowl terug gebracht zou hebben op de rink waarop gespeeld wordt, buiten de grenzen van de rink wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object en daarna de head heeft verstoord, dan moeten de skips of tegenspelers in singles overeenkomen hoe de head te herstellen, en daarna de bowl laten overspelen. Als zij niet tot overeenstemming kunnen komen dan moet het end dead verklaard worden.

- 2 Verplaatsing van een bowl in zijn oorspronkelijke loop die de head heeft verstoord vóórdat hij werd verplaatst.
 - Als een bowl de head heeft verstoord vóórdat hij wordt verplaatst door een neutraal persoon of een neutraal object, dan is deze verstoring geldig. (De skips of tegenspelers in singles mogen niets herstellen in de head dat werd verstoord vóór de verplaatsing).
 - Als een bowl wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object, en de bowl heeft de head niet verstoord na de verplaatsing, dan moeten de skips of tegenspelers in singles overeenkomen waar de bowl tot stilstand zou zijn gekomen. Komen zij niet tot overeenstemming dan moeten zij het end dead verklaren.
 - Als een bowl wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object, en de bowl heeft de head verstoord na de verplaatsing, dan moeten de skips of tegenspelers in singles overeenkomen waar de bowl tot stilstand zou zijn gekomen, en hoe het gedeelte van de head dat werd verstoord na de verplaatsing moet worden hersteld. Komen zij niet tot overeenstemming, dan moeten zij het end dead verklaren.
- 3 Verplaatsing van een bowl in beweging.
 - Als een bowl in beweging wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object, en de bowl heeft de head niet verstoord na de verplaatsing, dan moeten de skips of tegenspelers in Singles overeenkomen waar de bowl tot stilstand zou zijn gekomen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan moeten zij het end dead verklaren.
 - Als een bowl wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object, en de bowl heeft de head verstoord ná de verplaatsing, dan moeten de skips of tegenspelers in singles overeenkomen waar de bowl tot stilstand zou zijn gekomen, en hoe het gedeelte van de head dat werd verstoord na de verplaatsing moet worden hersteld. Komen zij niet tot overeenstemming dan moeten zij het end dead verklaren.
- 4 Verplaatsing van een stilliggende bowl.
 - Als een stilliggende bowl wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object, en de bowl heeft de head niet verstoord na de verplaatsing, dan moeten de skips of tegenspelers in singles overeenkomen waar de bowl moet liggen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan moeten zij het end dead verklaren.
 - Als een stilliggende bowl wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object, en de bowl heeft de head verstoord na de verplaatsing, dan moeten de skips of tegenspelers in singles overeenkomen waar de bowl moet

liggen, en hoe het gedeelte van de head dat werd verstoord na de verplaatsing moet worden hersteld. Komen zij niet tot overeenstemming dan moeten zij het end dead verklaren.

28.4 Verplaatsing van een bowl tijdens het markeren als toucher of tijdens het meten

- 1 Als een bowl wordt verplaatst door een speler tijdens het markeren als toucher, of door het instrument dat door de speler gebruikt wordt tijdens het meten, dan moet de tegenspeler de bowl terugleggen op zijn oorspronkelijke plaats.
- 2 Als een bowl wordt verplaatst door een marker tijdens het markeren als toucher, of door het instrument dat door de marker gebruikt wordt tijdens het meten, dan moet de marker de bowl terugleggen op een plaats, die door de tegenspelers is goedgekeurd. Als de tegenspelers niet tot overeenstemming kunnen komen dan moet de marker de bowl terugleggen op zijn oorspronkelijke plaats.
- 3 Als een bowl wordt verplaatst door het instrument dat door de umpire gebruikt wordt tijdens het meten, dan moet de umpire de bowl terugleggen op zijn oorspronkelijke plaats.

28.5 Verplaatsing van een bowl door een terugspringende non-toucher

- 1 Verplaatsing van een bowl in zijn oorspronkelijke loop.
Als een bowl in zijn oorspronkelijke loop wordt verplaatst door een non-toucher die terugspringt van de voorkant van de bank, dan moet een tegenspeler of de marker de verplaatste bowl leggen op de plek waar zij denken dat deze tot stilstand zou zijn gekomen.
- 2 Verplaatsing van een bowl in beweging.
Als een bowl in beweging wordt verplaatst door een non-toucher die terugspringt van de voorkant van de bank, moeten de skips of tegenspelers in singles de verplaatste bowl leggen op de plek waar zij denken dat deze tot stilstand zou zijn gekomen. Kunnen zij het niet eens worden over de plaats waar de bowl terecht zou zijn gekomen, dan moet het end dead verklaard worden.
- 3 Verplaatsing van een stilliggende bowl.
Als een stilliggende bowl, of een toucher in de ditch, wordt verplaatst door een non-toucher die terugspringt van de voorkant van de bank, moet een tegenspeler of de marker deze terugleggen op zijn oorspronkelijke plaats.

28.6 Verplaatsing van een bowl door een bowl van een aangrenzende rink

- 1 Als een stilliggende bowl op de rink dreigt te worden verplaatst door een bowl van een aangrenzende rink, heeft elke speler bij de head de keuze om:
 - de stilliggende bowl op te tillen om de andere bowl te laten passeren en deze daarna weer terug te leggen, zolang deze handeling geen invloed heeft op het resultaat van de head, of
 - de bowl van de aangrenzende rink te stoppen.

- 2 Als gedurende een singles wedstrijd een stilliggende bowl op de rink verplaatst dreigt te worden door een bowl van de aangrenzende rink, moet de marker de bowl van de aangrenzende rink stoppen.
- 3 Als een bowl die wordt gestopt zich in zijn oorspronkelijke loop bevond, en geworpen werd met een bias waarmee hij op zijn eigen rink teruggekomen zou zijn, dan moet deze bowl opnieuw gespeeld worden.

28.7 Verplaatsing van een bowl door een “dead” bowl

Als een toucher in de ditch wordt verplaatst door een “dead” bowl van de rink waarop gespeeld wordt, moet een tegenspeler of de marker de toucher terugleggen op zijn oorspronkelijke plaats.

SECTIE 7 - BEWEGING VAN DE JACK

29 Een live jack in de ditch

- 1 Een jack die tijdens de wedstrijd door een bowl in de voorste ditch wordt gespeeld en binnen de grenzen van de rink blijft, is een “live” jack.
- 2 De positie van de jack in de ditch moet worden aangegeven door een wit teken dat niet breder is dan 50mm en niet hoger dan 100mm, en vertikaal tegen de voorkant van de bank, of bovenop de bank, geplaatst wordt in directe lijn met de jack. Bovendien kan, als het oppervlak van de ditch uit zand bestaat, om de jack heen een lijn in het zand getrokken worden. Als het oppervlak begroeid is, of synthetisch, kunnen deze lijnen met krijt getekend worden.
- 3 Verandering van de positie van een jack in de ditch is geldig als de jack wordt verplaatst door:
 - een toucher in het spel, of
 - een non-toucher die gedeeltelijk op de rink blijft liggen en gedeeltelijk over de rand van de ditch hangt, zolang als een gedeelte van de non-toucher op de rink blijft als deze tot stilstand komt na de jack te hebben verplaatst.
- 4 Als een jack in de ditch wordt verplaatst door een non-toucher die in de ditch rolt, dan is regel 33.5.2 van toepassing.
- 5 Als een jack in de ditch, nadat zijn positie werd aangegeven, weer met geldige oorzaken werd verplaatst (zoals beschreven in bovengenoemde regel 3), moet zijn nieuwe positie aangegeven worden door de tekens te verplaatsen (zie bovenstaande regel 2) en de oude lijnen in de ditch te verwijderen en nieuwe lijnen te trekken.

30 Een “dead” verklaarde jack

- 1 Een jack wordt dead verklaard als hij als gevolg van verplaatsing door een bowl in het spel:
 - de voorkant van de bank passeert,

- geheel buiten een zijgrens van de rink waarop gespeeld wordt terecht komt,
 - tot stilstand komt in een holte in de voorkant van de bank, of
 - tot stilstand komt op een afstand van minder dan 20 meter van de matlijn, gemeten in een rechte lijn van de matlijn.
- 2 Een jack is niet dead als deze tot stilstand komt:
 - bovenop een toucher in de ditch, of
 - bovenop een bowl die stil ligt binnen de grenzen van de rink.
 - 3 De skips of tegenspelers in singles moeten, zodra zij zich realiseren dat dit nodig is, beslissen of een jack al dan niet dead is. (Als spelers zich niet realiseren dat er zodra de jack tot stilstand gekomen is een beslissing genomen moet worden, dan kan de beslissing alsnog genomen worden, ook al zijn er een aantal bowls gespeeld nadat de jack tot stilstand kwam). Als zij niet tot overeenstemming kunnen komen, dan moeten zij de umpire verzoeken om een beslissing te nemen.
 - 4 Wanneer de jack dead is, is het end dead en zal regel 31 van toepassing zijn.

31 Een dead end

- 1 Een dead end wordt niet als een gespeeld end beschouwd, ook al werden alle bowls in dat end gespeeld.
- 2 Een dead end moet in dezelfde richting overgespeeld worden, tenzij de skips of de tegenspelers in singles overeenkomen om in de tegenovergestelde richting te spelen.
- 3 Als de jack en de bowls naar het andere einde van de rink overgebracht moeten worden voordat het end opnieuw gespeeld wordt, moeten zij gedragen worden.
- 4 Als de skips, of de tegenspelers in singles, of de umpire, een end dead verklaren, moet de speler die als eerste in dat end speelde dit ook doen in het opnieuw te spelen end.

32 Een terugspringende jack

Het end moet doorgespeeld worden als:

- een op de rink stilliggende jack tegen de voorkant van de bank wordt gestoten en dan terugspringt op de rink waarop gespeeld wordt, of
- een in de ditch stilliggende jack wordt verplaatst door een toucher, en hierdoor weer op de rink terecht komt.

33 Verplaatsing van de jack

33.1 Verplaatsing van de jack door een andere speler

- 1 Verplaatsing van een jack in zijn oorspronkelijke loop.
 - Als de jack in zijn oorspronkelijke loop verplaatst wordt door een speler van het team dat de jack speelde, dan moet de lead van de tegenspelers de voetmat plaatsen volgens regel 19.1.1, de jack opnieuw spelen, en zich ervan verzekeren dat deze gecentreerd wordt. Deze lead mag echter niet als eerste spelen.

- Als een jack in zijn oorspronkelijke loop verplaatst wordt door een tegenspeler, dan moet de jack opnieuw geworpen worden door de oorspronkelijke speler.
- 2 Verplaatsing van een jack in beweging.
Als een jack in beweging wordt verplaatst door een speler, dan heeft de tegenspelende skip, of de tegenspeler in singles, de keuze om:
 - de jack te plaatsen waar zij denken dat deze tot stilstand zou zijn gekomen, en het gedeelte van de head dat eventueel werd verstoord door de verplaatste jack te herstellen, of
 - het end dead te verklaren.
 - 3 Verplaatsing van een stilliggende jack.
Wordt een stilliggende jack binnen de grenzen van de rink waarop gespeeld wordt verplaatst door een speler, dan moet de tegenspelende skip, of de tegenspeler in singles, de jack terugleggen op zijn vorige plaats.

33.2 Verplaatsing van de jack door een rolstoel

Als de jack wordt verplaatst door een rolstoel, moet de rolstoel beschouwd worden als zijnde de speler voor alle gevallen in regel 33.1.

33.3 Verplaatsing van de jack door een neutraal persoon of neutraal object

- 1 Verplaatsing van de jack in zijn oorspronkelijke loop.
Als een jack in zijn oorspronkelijke loop wordt verplaatst door een neutraal persoon of neutraal object dan moet deze door dezelfde speler opnieuw geworpen worden.
- 2 Verplaatsing van een jack in beweging.
Als een jack in beweging wordt verplaatst door een neutraal persoon of een neutraal object dan moeten de skips, of de tegenspelers in singles, de jack plaatsen waar zij denken dat deze tot stilstand gekomen zou zijn. Als zij geen overeenstemming kunnen bereiken over de uiteindelijke positie van de jack, moet het end dead verklaard worden.
- 3 Verplaatsing van een stilliggende jack.
Als een jack, die stil ligt binnen de grenzen van de rink waarop gespeeld wordt, wordt verplaatst door een neutraal persoon of een neutraal object, dan moet deze teruggelegd worden op zijn vorige plaats. Als de skips, of tegenspelers in Singles, het niet eens kunnen worden over de vorige positie van de jack, dan moet het end dead verklaard worden.

33.4 Verplaatsing van de jack tijdens het meten

- 1 Als de jack wordt verplaatst door een instrument dat door een speler werd gebruikt tijdens het meten, moet een tegenspeler de jack terugleggen op zijn vorige plaats.
- 2 Als de jack wordt verplaatst door een instrument dat door de marker werd gebruikt tijdens het meten, moet de marker de jack terugleggen op een plaats die door de spelers is overeengekomen. Als de tegenspelers niet tot overeenstemming kunnen

komen, dan moet de marker de jack terugleggen op zijn vorige plaats.

- 3 Als de jack wordt verplaatst door een instrument dat door de umpire werd gebruikt tijdens het meten, moet de umpire de jack terugleggen op zijn vorige plaats.

33.5 Verplaatsing van de jack door een non-toucher

- 1 Als een stilliggende jack op de rink wordt verplaatst door een non-toucher die terugspringt van de voorkant van de bank, dan moet een tegenspeler of de marker de jack terugleggen op zijn vorige plaats.
- 2 Als een stilliggende jack in de ditch wordt verplaatst door een non-toucher die in de ditch terecht gekomen is, dan moet een tegenspeler of de marker de jack terugleggen op zijn vorige plaats.
- 3 Als een jack in beweging wordt verplaatst door een non-toucher die terugspringt van de voorkant van de bank, dan moeten de skips of tegenspelers in singles de jack plaatsen waar zij denken dat deze tot stilstand zou zijn gekomen. Komen zij niet tot overeenstemming over de eindpositie van de jack dan moet het end dead verklaard worden.

33.6 Verplaatsing van de jack door een bowl van een aangrenzende rink

Als een stilliggende jack op de rink dreigt te worden verplaatst door een bowl van de aangrenzende rink, dan moet deze bowl worden gestopt door een speler die bij de head staat of de marker. Als de bowl in zijn oorspronkelijke loop was, en werd geworpen met een bias die hem weer op zijn eigen rink teruggebracht zou hebben, dan moet hij opnieuw worden gespeeld.

SECTIE 8 – HET SPEL, DE SPELERS EN HUN TAKEN

34 Team wedstrijden

34.1 Aantal spelers

Een team moet bestaan uit twee, drie, of vier spelers zoals beschreven in regel 1.2.3.

Volgorde van spelen

- 1 De leads moeten hun bowls om beurten spelen, gevolgd door elk paar spelers in de vastgestelde volgorde.
- 2 Als een speler een bowl werpt vóóordat de vorige bowl tot stilstand is gekomen, moet de umpire de speler bij de eerste gelegenheid waarschuwen in het bijzijn van de skip, en de manager of de coach, als deze aanwezig zijn, op de hoogte brengen van deze waarschuwing. Bij iedere herhaling moet de umpire de bowl van deze speler dead verklaren. Als deze bowl de head verstoord heeft, moet de skip van de tegenpartij, of de tegenspeler in singles, kiezen om:
 - de head te herstellen,
 - de head in de verstoorde toestand te laten, of
 - het end dead te verklaren.
- 3 De positie van de spelers in een team mag niet worden veranderd nadat het eerste end gespeeld is, tenzij deze verandering nodig is omdat er een plaatsvervanger in het team wordt ingezet in navolging van regel 51.
- 4 Als spelers in een team van positie veranderen terwijl de bovenstaande paragraaf 3 niet van toepassing is, dan moet dit team worden gediskwalificeerd en wint de tegenpartij de wedstrijd.
- 5 Als spelers in een side wedstrijd van positie veranderen terwijl de bovenstaande paragraaf 3 niet van toepassing is, dan moet deze side worden gediskwalificeerd en wint de tegenpartij de wedstrijd.

35 Bezit van de rink

- 1 Het bezit van de rink behoort aan de speler of het team wiens bowl wordt gespeeld.
- 2 Zodra de bowl tot stilstand komt gaat het bezit van de rink naar de tegenspeler of het tegenspelende team, maar alleen nádat er voldoende tijd is gegeven om een toucher te markeren zodra deze tot stilstand is gekomen.
- 3 Als de umpire, hetzij door eigen bevinding, hetzij nadat er een bezwaar gemaakt is door één van de skips of tegenspelers in singles, beslist dat de spelers die in het bezit van de rink zijn door hun tegenspelers, op welke manier dan ook, worden gehinderd, geïrriteerd, of afgeleid, dan moet de umpire bij de eerste gelegenheid de schuldige speler waarschuwen in aanwezigheid van de skip, en de manager of coach, indien aanwezig, hiervan in kennis stellen.
- 4 Bij iedere herhaling hiervan moet de umpire de laatst gespeelde bowl van de schuldige partij (speler of team) dead laten verklaren. Als de bowl de head heeft verstoord, dan heeft de tegenpartij de keuze om:
 - de head te herstellen,
 - de head in de verstoorde toestand te laten, of
 - het end dead te verklaren.

36 Positie van de spelers

36.1 Met betrekking tot de rink waarop gespeeld wordt.

- 1 Spelers die bij de voetmat staan en geen bowl werpen, moeten tenminste 1 meter achter de voetmat staan.
- 2 Spelers bij de head van de rink die geen controlerende functie hebben moeten:
 - achter de jack, en van de head vandaan staan,
 - buiten de grens van de green staan als de jack in de ditch ligt, of
 - de head ruim voldoende vrij houden als er geen paats is buiten de grens van de green.
- 3 Zodra een bowl geworpen is moet de speler die de controle over het spel heeft, en zich vóór de jack bevindt, zo snel mogelijk een positie innemen zoals aangegeven in de bovenstaande paragraaf 2.
- 4 Als een speler zich niet houdt aan deze regel, dan is regel 35 van toepassing.

36.2 Met betrekking tot de aangrenzende rink

- 1 Een speler mag niet op een aangrenzende rink waarop gespeeld wordt komen.
- 2 Een speler mag zich niet op een aangrenzende rink begeven, noch hierop lopen, ook al wordt hier niet op gespeeld, wanneer een tegenspeler op het punt staat een bowl te werpen of bezig is deze te werpen.
- 3 Als de rink waarop gespeeld wordt een eind-rink is (zie regel 5.6), mag een speler zich niet op het gedeelte van de green begeven dat tussen de zijgrens van de rink en de zij-ditch ligt, noch hierop lopen, wanneer een tegenspeler op het punt staat een bowl te werpen of bezig is deze te werpen.
- 4 Als een speler zich niet houdt aan deze regel, dan is regel 35 van toepassing.

37 Spelers en hun taken

37.1 De skip

- 1 De skip is de enige die de leiding geeft aan het team, en de instructies van de skip moeten door alle leden van het team opgevolgd worden.
- 2 De skip moet met de skip van de tegenpartij over alle geschilpunten beslissen, en daarbij zich ervan verzekeren dat elke overeengekomen beslissing voldoet aan de bowls spelregels.
- 3 Als de skips het nodig vinden om een bepaald gedeelte van de bowls spelregels te verifiëren voordat zij tot een beslissing komen, moeten zij aan de umpire om uitleg vragen.

- 4 Als de umpire van mening is dat een beslissing die door de skips werd overeengekomen niet voldoet aan de bowls spelregels, moet de umpire deze beslissing afkeuren en herzien zodat zij overeenkomt met deze spelregels.
- 5 Als de skips niet tot overeenstemming kunnen komen over een geschilpunt, dan moeten zij de umpire vragen om een beslissing te nemen. De beslissing van de umpire is bindend.
- 6 Als de toezichthoudende instantie geen umpire heeft benoemd, dan moeten de skips een deskundige, onpartijdige persoon kiezen om als umpire te fungeren.
- 7 De skip in een pairs wedstrijd moet de taken van de second, zoals omschreven in regel 37.3, vervullen.
- 8 Skips mogen te allen tijde hun bevoegdheden en taken (behalve die welke zijn omschreven in bovenstaande paragraaf 7) delegeren aan één van de andere leden van het team, mits zij de skip van de tegenpartij hiervan direct verwittigen.

37.2 De Third

De third mag alle omstreden shots meten.

37.3 De Second

- 1 De second moet:
 - tijdens het spel de scorekaart beheren die door de toezichthoudende instantie wordt uitgereikt,
 - de namen van alle spelers van beide teams op de scorekaart invullen,
 - aan het einde van elk end steeds alle shots die voor of tegen het team werden gescoord op de scorekaart noteren,
 - de scorekaart vergelijken met die van de tegenspelende second aan het einde van elk end,
 - aan het einde van de wedstrijd de scorekaart overhandigen aan de skip, die de tijd moet noteren waarop de wedstrijd werd beëindigd en de kaart moet tekenen..
- 2 Als een nationale autoriteit (lid) erin toestemt dat er een scorebord wordt gebruikt in plaats van één van de scorekaarten, moet de second van het team dat de toss om te beginnen heeft gewonnen het scorebord bijhouden, en de tegenspelende second de scorekaart zoals aangegeven in paragraaf 1 hierboven

37.4 De Lead

De lead van het team dat het end moet beginnen moet:

- de voetmat plaatsen zoals beschreven in regel 19.1.1, en
- de jack opgooien, en zich ervan verzekeren dat deze op de middellijn ligt alvorens de eerste bowl van dat end te spelen.

37.5 Andere taken

Samen met de taken die genoemd worden in de voorgaande paragrafen van regel 37, kunnen spelers andere taken uitvoeren die aan hen zijn toegewezen door hun skip, zoals aangegeven in regel 37.1.8.

38 Spelers met handicaps

- 1 Rolstoelen moeten van een type zijn dat goedgekeurd is door zowel WB als het overkoepelende orgaan, dat de rolstoelbowlers vertegenwoordigt in het land waarin de speler speelt.
- 2 Het is een speler met een lichamelijke handicap toegestaan om een steun en (of) kunstmatige ledematen te gebruiken bij het werpen van een jack of een bowl en het lopen op de green. De voet van de steun moet bekleed zijn met rubber of een

- vergelijkbaar materiaal en een doorsnede hebben van minstens 76mm, en de steun mag op de voetmat of op de green geplaatst worden.
- 3 Slechtziende en blinde bowlers mogen elke vorm van assistentie gebruiken (daarbij inbegrepen het bij zich hebben van een helper) die hen in staat stelt om deel te nemen aan de bowlsport, zolang deze vorm van assistentie is goedgekeurd door het overkoepelende orgaan voor slechtziende en blinde bowlers in het land waar deze speler speelt.
 - 4 Degene die de slechtziende of blinde bowler assisteert zal regel 58.3 niet overtreden zolang deze assistent:
 - de instructies van de skip voor de speler herhaalt,
 - de speler helpt door het aangeven van de richting, of
 - de speler inlicht waar de jack, of een bowl tot stilstand is gekomen
 - 5 Bij landelijke wedstrijden kan de nationale bowls autoriteit toestemming verlenen voor het gebruik van kunstmatige hulpmiddelen voor het werpen van de jack of een bowl. .

SECTIE 9 – HET RESULTAAT VAN EEN END

39 De shot

- 1 Met de aanduiding “shot” of “shots” wordt aangegeven welke bowl of bowls (shot bowls genoemd) dicht bij de jack ligt of liggen dan de dichtstbijzijnde bowl, die door de tegenpartij of tegenspeler in singles gespeeld werd.
- 2 Geen enkele bowl mag verwijderd worden voordat de tegenspelers het ermee eens zijn dat deze al dan niet de shot is, behalve wanneer een bowl verwijderd moet worden om een andere bowl te kunnen meten.
- 3 Zodra is overeengekomen dat een bowl shot is mag deze uit de head verwijderd worden.
- 4 Shot bowls mogen in een groep apart gelegd worden, zodanig dat zij het meten niet kunnen hinderen.
- 5 Als shot bowls in een groep apart gelegd werden, moeten de tegenspelers het eens worden over het aantal bowls in de groep.
- 6 Aan de skips en de seconds, of de marker, naargelang het type spel, moet doorgegeven (of geseind) worden hoeveel shots in elk end werden behaald.

40 Belissing over het aantal behaalde shots

- 1 De procedure om te komen tot een beslissing over het aantal behaalde shots mag niet beginnen voordat de laatst gespeelde bowl in een end tot stilstand is gekomen, of 30 seconden daarna wanneer één van de skips of tegenspelers in singles om deze periode van 30 seconden vraagt (bijvoorbeeld om te zien of een bowl die schuin ligt al dan niet vanzelf om zal vallen binnen deze periode).
- 2 Als één van de skips of tegenspelers in singles om deze periode van 30 seconden heeft gevraagd mag geen enkele bowl, die mogelijk om zou kunnen vallen, worden ondersteund gedurende deze periode.
- 3 Er mag niet worden gemeten voordat de procedure om te komen tot een beslissing over het aantal behaalde shots begint (zoals omschreven in de bovenstaande paragraaf 1).
- 4 Alle metingen moeten gedaan worden tussen de dichtstbijzijnde punten van de jack en de bowl ten opzichte van elkaar.

- 5 Als er gemeten wordt tussen de jack in de ditch en een bowl op de green, of een jack op de green en een bowl in de ditch, dan moet waar mogelijk een flexibel meetlint gebruikt worden.
- 6 Op elk moment tijdens de procedure om te komen tot een beslissing over het aantal behaalde shots geldt het volgende:
 - als het waarschijnlijk is dat een bowl zal omvallen, mag een van de tegenspelers deze zo goed mogelijk in zijn positie ondersteunen.
 - Als een bowl gemeten moet worden terwijl deze tegen een andere bowl rust die het meten hoe dan ook hindert, moet een van de spelers de aanleunende bowl zo goed mogelijk in zijn positie ondersteunen, en daarna de andere bowl verwijderen.
 - Als een bowl vanzelf omvalt, moet hij in zijn nieuwe positie blijven liggen terwijl men verder gaat met het beslissen over het aantal behaalde shots, en alle shots die overeengekomen waren vóórdat de bowl omviel zijn geldig.
 - Als een bowl wordt verplaatst door de instrumenten die tijdens het meten worden gebruikt, dan is regel 28.4 van toepassing.
 - Als een jack wordt verplaatst door de instrumenten die tijdens het meten worden gebruikt, dan is regel 33.4 van toepassing.

41 Onbeslist – geen shots behaald

- 1 Geen van beide teams heeft een shot behaald indien men het erover eens is dat:
 - de dichtstbijzijnde bowl van beide teams de jack raakt,
 - de dichtstbijzijnde bowl van beide teams op dezelfde afstand van de jack ligt, of
 - er geen geldige bowls meer binnen de grenzen van de rink waarop gespeeld wordt liggen.
- 2 Het end moet onbeslist verklaard worden en op de scorekaart als een gespeeld end genoteerd worden.
- 3 Na een onbeslist end is regel 18.4 van toepassing.
- 4 Echter, als het eerste end een onbeslist end is, moet degene die in dat end als eerste speelde ook in het tweede end als eerste spelen.

42 Het spelen van de laatste bowl in een end

De laatste speler in welk end dan ook is niet verplicht de laatste bowl van dat end te spelen. Deze speler moet echter, vóórdat de procedure begint om te komen tot een beslissing over het aantal behaalde shots (zoals beschreven in regel 40.1), de tegenspelende skip of de tegenspeler in singles ervan op de hoogte brengen dat besloten is om de laatste bowl niet te spelen. Deze beslissing is onherroepelijk.

SECTIE 10 – WEDSTRIJDBEPALINGEN

43 Gelegenheidswedstrijden

- 1 Bij singles, team- of sidewedstrijden, die gespeeld worden op één bepaalde gelegenheid, of in welk stadium dan ook van een uitschakelingcompetitie, wordt de overwinning toegekend aan de speler, het team of de side die, aan het einde van de wedstrijd en in overeenstemming met de wedstrijdregels:
 - het hoogste totale aantal shots heeft behaald,
 - het hoogste aantal ends heeft gewonnen,
 - het hoogste aantal sets heeft behaald, of

- een combinatie heeft bereikt van het hoogste totale aantal shots, het hoogste totale aantal gewonnen ends en het hoogste aantal behaalde sets, in overeenstemming met de bepaling van de toezichhoudende instantie.
- 2 Als competities of wedstrijden gespeeld worden met een tijdslimiet, moet de toezichhoudende instantie zich ervan verzekeren dat er wedstrijd bepalingen ter beschikking worden gesteld, die betrekking hebben op deze competities of wedstrijden.

44 Toernooien en wedstrijden in een serie

- 1 In toernooien, of wedstrijden in een serie, wordt de overwinning toegekend aan de speler, het team, of de side die aan het einde van het toernooi of de wedstrijden in een serie, en in overeenstemming met de wedstrijd bepalingen:
 - het hoogste aantal wedstrijden heeft gewonnen, of
 - het hoogste aantal netto shots heeft behaald.
- 2 De toezichhoudende instantie is ervoor verantwoordelijk dat er wedstrijd bepalingen beschikbaar zijn om te beslissen wie de winnaar is wanneer, in overeenstemming met de wedstrijd bepalingen genoemd in bovenstaande paragraaf 1, twee of meer spelers, teams, of sides gelijk staan.
- 3 Punten kunnen toegekend worden voor gewonnen of gelijkgespeelde wedstrijden.
- 4 Bij een gelijk aantal punten moet de toezichhoudende instantie het totale aantal door elke speler, team, of side gescoorde shots delen door het totale aantal shots dat tegen de betreffende partij gescoord werd. De speler, het team, of de side met het hoogste resultaat wordt tot winnaar uitgeroepen.

45 Een onbesliste wedstrijd in een uitschakelingcompetitie

- 1 In een uitschakelingcompetitie met een vastgesteld aantal ends moet, als de scores gelijk zijn nadat alle ends gespeeld zijn, een extra end gespeeld worden om tot een beslissend resultaat te komen.
- 2 De managers in een side wedstrijd (of, wanneer afwezig, vertegenwoordigers van de sides), de skips in een team wedstrijd, of tegenspelers in singles, moeten een munt opgooien (“tossen”) waarna de winnaar van de toss moet beslissen wie als eerste moet spelen zoals beschreven in regels 18.2.2 en 18.2.3.
- 3 Het extra end moet gespeeld worden van de kant van de rink waar het vorige end beëindigd werd.
- 4 Als na het spelen van een extra end de scores nog steeds gelijk zijn, moet er nog een extra end gespeeld worden.
- 5 Als er meer dan één extra end nodig is moeten de managers of vertegenwoordigers, de skips, of de tegenspelers in singles, opnieuw tossen waarna de winnaar moet beslissen wie als eerste moet spelen.
- 6 Als een extra end dead wordt verklaard dan is regel 31.4 van toepassing.

SECTIE 11 – HET IN GEBREKE BLIJVEN VAN SPELERS IN FOURS

46 Afwezige spelers in een team of side

46.1 In een team wedstrijd

- 1 In een teamwedstrijd moet de toezichhoudende instantie beslissen of elk lid van het team geoorloofd is om te spelen. Als een team een ongeoorloofde speler inzet, moet het in gebreke gebleven team de wedstrijd toekennen aan hun tegenstanders.
- 2 Als binnen 30 minuten na de vastgestelde aanvangstijd van de wedstrijd één of meer spelers van een team afwezig zijn, dan verspeelt het in gebreke gebleven team de wedstrijd aan hun tegenstanders.

46.2 In een side wedstrijd

- 1 In een side wedstrijd moet de toezichthoudende instantie beslissen of elk lid van het team geoorloofd is om te spelen. Als een side een ongeoorloofde speler inzet, moet de in gebreke gebleven side de overwinning toekennen aan hun tegenstanders.
- 2 Als binnen 30 minuten na de vastgestelde aanvangstijd van de wedstrijd een speler van één of meer teams in een side afwezig is, moet de wedstrijd doorgaan, maar dan moet:
 - het aantal bowls dat gespeeld wordt door elk in gebreke gebleven team worden aangevuld door de lead en de second, die nu beiden drie bowls moeten spelen, en
 - een kwart van het totale aantal behaalde shots (decimalen daarbij inbegrepen) van elk in gebreke gebleven team moet aan het eind van de wedstrijd van hun score worden afgetrokken.

SECTIE 12 – ONREGELMATIGHEDEN

47 Onregelmatigheden tijdens het spelen

47.1 Vóór de beurt spelen

- 1 Als een speler voor zijn beurt speelt heeft de skip van de tegenpartij het recht om de bowl te stoppen en deze in de juiste volgorde te laten overspelen.
- 2 Als de bowl tot stilstand is gekomen en de head niet heeft verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij kiezen om:
 - de head te laten zoals het is en zijn team twee bowls achter elkaar te laten spelen, zodat de juiste volgorde wordt hersteld, óf
 - de bowl terug te geven en de juiste volgorde van spelen te herstellen.
- 3 Als de bowl de head heeft verstoord, dan moet de skip van de tegenpartij kiezen om:
 - de verstoorde head te laten zoals het is en zijn team twee bowls achter elkaar te laten spelen, zodat de juiste volgorde wordt hersteld, óf
 - de head te herstellen in de vorige toestand, en de bowl terug te geven om vervolgens in de oorspronkelijke volgorde verder te spelen, óf
 - het end dead te verklaren.

47.2 Spelen met de bowl van een andere speler

- 1 Als een speler in plaats van zijn eigen bowl die van een andere speler werpt, moet de bowl van de andere speler vervangen worden door de eigen bowl van de speler.
- 2 Als de bowl die werd vervangen was gemerkt of benoemd als toucher, dan moet de eigen bowl van de speler gemerkt of benoemd worden als toucher.

47.3 Verwisselen van bowls

- 1 Als een speler zijn set bowls verwisselt tijdens een ononderbroken wedstrijd, of tijdens een wedstrijd die werd gestopt zoals omschreven in regel 50 en vervolgens op dezelfde dag werd hervat, dan wordt de overwinning aan de tegenpartij toegekend, tenzij de speler deze set heeft verwisseld wegens beschadiging van een bowl (zie regel 49).
- 2 Als een wedstrijd, die gestopt werd zoals omschreven in regel 50, wordt hervat op een andere dag, dan mag een speler een set bowls gebruiken die verschilt van degene die tijdens de gestopte wedstrijd werd gebruikt.

47.4 Nalaten te spelen

- 1 Als het resultaat van een end al is overeengekomen, of het proces is begonnen om te beslissen hoeveel shots zijn gescoord (in overeenstemming met regel 40.1), dan

verliest de speler die heeft nagelaten (hetzij met opzet of per ongeluk) om een bowl te spelen het recht om deze bowl alsnog te spelen.

- 2 Als ieder team een bowl heeft gespeeld vóórdát de spelers gewaar worden dat één van hen nagelaten heeft om een bowl in de juiste volgorde te spelen, dan zal die speler het recht verliezen om deze bowl te spelen.

48 Beschadigde jack

- 1 Als de jack tijdens het spel beschadigd wordt, moet de umpire beslissen of de jack vervangen moet worden.
- 2 Als het nodig is een jack te vervangen, dan moet het end dead verklaard worden en is regel 31 van toepassing.

49 Beschadigde bowls

- 1 Als de bowl tijdens het spel beschadigd wordt, moet de umpire beslissen of de bowl vervangen moet worden.
- 2 Als een bowl gedurende het spel wordt geraakt door een andere bowl en in stukken breekt, moet het end dead verklaard worden.
- 3 In de omstandigheden genoemd in bovenstaande paragrafen 1 en 2, moet de beschadigde bowl vervangen worden door een andere bowl uit dezelfde set, waarna het spel vervolgd kan worden.
- 4 Als een stilliggende bowl op de rink waarop gespeeld wordt in stukken breekt zonder geraakt te zijn door een andere bowl, dan moet deze bowl vervangen worden door een bowl uit dezelfde set, waarna het spel vervolgd kan worden.
- 5 Als een beschadigde bowl niet vervangen kan worden door een bowl uit dezelfde set, dan moeten alle bowls van de beschadigde set worden vervangen door bowls van een ander set.

SECTIE 13 – FACTOREN DIE DE WEDSTRIJD BEÏNVLOEDEN

50 Spelonderbrekingen

- 1 Als een wedstrijd wordt onderbroken wegens duisternis, weersomstandigheden, of welke andere geldige reden dan ook, door:
 - de toezichthoudende instantie,
 - de umpire, nadat op hem een beroep is gedaan door de spelers, of
 - de spelers, die hierover onderling overeenstemming hebben bereikt, wanneer er geen umpire of vertegenwoordiger van de toezichthoudende instantie aanwezig is,

dan moet de wedstrijd worden hervat op dezelfde of op een andere dag. De scores blijven zoals ze waren op het moment dat de wedstrijd werd onderbroken.

- 2 Als van een end dat begonnen is niet alle vereiste bowls gespeeld zijn op het moment van de onderbreking, moet het end dead verklaard worden (het end moet dead verklaard worden zelfs al besluiten één of meer spelers om tijdens de onderbreking op de green te blijven).
- 3 Als alle bowls in een end zijn gespeeld, maar de procedure om te beslissen over het aantal behaalde shots (zoals omschreven in regel 40) nog niet afgerond is, dan moet het aantal behaalde shots overeengekomen worden voordat de wedstrijd wordt onderbroken.
- 4 Vervangers in een wedstrijd die hervat werd na een onderbreking.
 - Als een van de oorspronkelijke spelers van een team niet beschikbaar is wordt er één vervanger toegestaan in overeenstemming met regel 51.
 - Spelers mogen echter niet van het ene naar het andere team verplaatst worden.

51 Verlaten van de green tijdens de wedstrijd

- 1 Het is een speler niet toegestaan het spel te verlaten door de rink waarop gespeeld wordt of zijn team te verlaten, tenzij de tegenpartij hierin toestemt, en dan mag dit niet langer duren dan 10 minuten.
- 2 Als een speler de green moet verlaten wegens ziekte of een andere geldige reden gedurende een team- of sidewedstrijd en niet binnen 10 minuten terug kan zijn, dan mag de umpire of de toezichthoudende instantie het inzetten van een plaatsvervanger goed keuren.
- 3 Een plaatsvervanger mag alleen ingezet worden als beide skips of, als zij het niet eens kunnen worden, de umpire of de toezichthoudende instantie, het inzetten van een plaatsvervanger noodzakelijk vinden.
- 4 De plaatsvervanger mag in elke positie spelen behalve die van skip, en de andere leden van het team kunnen hun spelposities indien nodig opnieuw vaststellen.
- 5 De toezichthoudende instantie moet beslissen of de plaatsvervanger geschikt is.
- 6 Als er geen geschikte plaatsvervanger beschikbaar is dan:
 - moet in een teamwedstrijd het in gebreke gebleven team de overwinning aan de tegenpartij toekennen, en
 - wordt in een side wedstrijd regel 46.2.2 toegepast vanaf het end waarin de vervanging nodig werd.
- 7 Als een speler tijdens een singles wedstrijd de green moet verlaten wegens ziekte of een andere geldige regel en niet binnen 10 minuten terug kan zijn, wordt de overwinning aan de tegenpartij toegekend.
- 8 Als een speler of team zich niet aan deze regel (51) houdt, wordt de overwinning aan de tegenpartij toegekend.
- 9 Bij landelijke wedstrijden mag de nationale bond (die lid is van WB) beslissen wat de regels zijn met betrekking tot het inzetten van een plaatsvervangende speler.

52 Voorwerpen op de green

In geen geval, anders dan wat omschreven is in regels 5, 15.5, 24, 29, en 38, mag er een voorwerp op de bank, op de green, in de ditch, op de jack of op een bowl, of elders geplaatst worden om een speler te helpen.

53 Onvoorziene gebeurtenissen

Als tijdens het spel de positie van de jack of bowl verandert door de wind, een storm, of een andere onvoorziene gebeurtenis, moeten de skips of tegenspelers in singles de jack of bowl terugleggen op zijn vorige plaats. Als zij het niet eens kunnen worden over de vorige plaats van de jack of de bowl moeten zij het end dead verklaren.

54 Opzettelijk onsportief gedrag

- 1 Als een tegenspeler, de manager in een side wedstrijd, de umpire of de vertegenwoordiger van de toezichthoudende instantie besluiten dat een speler opzettelijk iets pleegde met het doel zichzelf of zijn team een oneerlijk voordeel te bezorgen, dan mogen zij hiertegen bezwaar maken bij de toezichthoudende instantie.
- 2 Als er bezwaar wordt gemaakt dan moet dit, niet later dan 10 minuten nadat het laatste end van de bewuste wedstrijd werd beëindigd, ingediend worden bij de umpire of de toezichthoudende instantie.
- 3 De umpire, of vertegenwoordiger van de toezichthoudende instantie moet onmiddellijk stappen ondernemen om de bijzonderheden van het bezwaar door te geven aan de secretaris van de toezichthoudende instantie, en deze moet er voor zorgen dat het wordt behandeld volgens hun gedragsregels en disciplinaire procedures.

SECTIE 14 – FUNCTIONARISSEN EN TOESCHOUWERS

55 Taken van de marker

- 1 Bij afwezigheid van een umpire moet de marker:
 - zich ervan verzekeren dat alle aspecten van het spel worden uitgevoerd in overeenstemming met de bowls spelregels,
 - vóór het begin van de wedstrijd:
 - nagaan of alle bowls een duidelijk zichtbaar, geldig World Bowls stempel hebben,
 - meten of de rink waarop gespeeld zal worden de juiste breedte heeft in overeenstemming met regel 5.1, en
 - meten of de paaltjes of schijven op de zijbanken in de speelrichting op de juiste afstand staan in overeenstemming met regel 5.12.
- 2 De marker moet:
 - de jack centreren,
 - nagaan of de jack, nadat het is gecentreerd, op minstens 23 meter van de matlijn ligt,
 - een jack die op minder dan 2 meter van de voorste ditch tot stilstand komt plaatsen zoals omschreven in regel 22.2,
 - aan de zijkant van de rink achter de jack staan en daarbij de head vrijhouden,
 - elke specifieke vraag over de situatie in de head beantwoorden, die gesteld wordt door de speler die in het bezit is van de rink,
 - wanneer hierom gevraagd wordt, aan de speler die in het bezit is van de rink de positie van de jack vertellen of aanwijzen,
 - wanneer hierom gevraagd wordt, de speler die in het bezit is van de rink vertellen of aanwijzen welke bowl of bowls volgens hem shots zijn,
 - indien daartoe gemachtigd door de toezichthoudende instantie, aan de toeschouwers tonen (door middel van lollipops, spaantjes, of een andere geschikte methode) aan welke speler de bowl of bowls behoren, die naar de mening van de marker shot zijn,
 - alle touchers met krijt merken, en markeringen van non-touchers verwijderen zodra zij tot stilstand komen,
 - met toestemming van beide spelers, alle dead bowls verwijderen van de rink waarop gespeeld wordt,
 - de positie van de jack en eventuele touchers in de ditch aangeven, zoals omschreven in regels 24.4 en 29.2,
 - geen jack of bowls verplaatsen of doen verplaatsen, voordat de spelers zijn overeengekomen hoeveel shots er zijn behaald,
 - ieder betwist shot meten als één van beide spelers hierom vraagt. Als de spelers geen genoegen nemen met de beslissing van de marker, dan moet deze de umpire vragen om te meten. Als de toezichthoudende instantie geen umpire heeft benoemd moet de marker een bekwame, onpartijdige persoon kiezen om als umpire te fungeren. De beslissing van de umpire is onherroepelijk.
- 3 Aan het einde van ieder end moet de marker:
 - de score op de scorekaart noteren,
 - de spelers steeds op de hoogte houden van de opeenvolgende totale scores, en
 - zonodig de voetmat, die in het voorgaande end werd gebruikt, van de rink verwijderen.
- 4 Als de wedstrijd afgelopen is moet de marker zich ervan verzekeren dat:

- op de scorekaart de namen en de handtekeningen van de spelers zijn vermeld,
- op de scorekaart het tijdstip waarop de wedstrijd werd beëindigd is aangegeven, en
- de scorekaart vervolgens wordt overhandigd in overeenstemming met de wedstrijdreglementen.

56 Taken van de umpire

- 1 Een umpire moet worden aangesteld door, of namens, de toezichhoudende instantie van de competitie.
- 2 De taken van de umpire zijn de volgende.
 - Controleren, vóór de aanvang van de wedstrijd, dat:
 - alle bowls voorzien zijn van een duidelijk zichtbaar, geldig World Bowls merkteken,
 - de breedte van de rink waarop gespeeld wordt voldoet aan regel 5.1 door dit te meten, en
 - de paaltjes of schijven op de zijbanken in de speelrichting op de juiste afstand staan in overeenstemming met regel 5.12 door dit te meten.
 - Het meten van elk betwist shot waarbij geschikte meetapparatuur, zoals omschreven in regel 10, moet worden gebruikt.
 - Beslissen of de afstand van de voetmat tot de achterste en voorste ditch, en de afstand van de jack of een bowl tot de matlijn, al dan niet overeenkomen met de bowls spelregels.
 - Beslissen of een jack of bowl in of uit is.
 - Zich ervan verzekeren dat alle aspecten van het spel in overeenstemming zijn met de bowls spelregels.
 - De beslissing van de umpire is onherroepelijk in alle omstandigheden, behalve wanneer deze betrekking hebben op de betekenis of interpretatie van een van de spelregels, in welk geval er recht is om een beroep in te dienen bij de toezichhoudende instantie.

57 De Manager of Coach

De manager of de coach van een speler, team, of side, of, in hun afwezigheid, de gemachtigde afgevaardigde, mag advies geven aan een speler tijdens de wedstrijd mits:

- de namen van de manager, coach, of afgevaardigde aan de umpire zijn opgegeven vóór het begin van de wedstrijd,
- dit advies op steeds gegeven wordt door slechts één persoon, en
- de persoon die advies geeft buiten de grenzen van de rink blijft.

58 Toeschouwers

- 1 Toeschouwers en verder allen die niet rechtstreeks deelnemen aan de wedstrijd moeten buiten de grenzen van de rink en op voldoende afstand van de spelers blijven.
- 2 Als een gedeelte van de green wordt gebruikt voor toeschouwers, dan moeten zij buiten de grenzen van de rink en op voldoende afstand van de spelers blijven.
- 3 Zij mogen de spelers op geen enkele manier storen of adviseren.
- 4 Als deze regel naar de mening van de umpire overtreden wordt, moet deze de betreffende toeschouwer verzoeken zich aan de regels te houden. Doet deze persoon dit niet, dan moet de umpire de toezichhoudende instantie verzoeken direct maatregelen te nemen en te zorgen dat deze persoon zich voortaan aan deze regel houdt, daarbij inbegrepen de schuldige zonodig weg te leiden van het gebied rondom de rink of, indien van toepassing, uit het terrein waar de wedstrijd wordt gespeeld.

- 5 Wedden of gokken op wedstrijden is niet toegestaan op het terrein van welke club dan ook. (Zie World Bowls Regulations, Deel VIII – Betting and match-fixing).

SECTIE 15 – ADMINISTRATIEVE ZAKEN

59 Internationale tours en competities

(World Bowls Regulations Part V – Laws of the Sport, Clause 9 – International Tours and Competitions).

- 1 Voor een internationaal evenement is een vergunning of schriftelijke toestemming nodig van WB.
- 2 De vergunning of toestemming wordt alleen toegekend als de betrokken spelers zijn aangesloten bij (dwz. lid zijn van) een nationale bond die lid is van WB.
- 3 Als een nationale bond die lid is van WB speelt tegen een nationale bond die hiervan geen lid is, dan zal het bestuur van WB eerstgenoemde bestraffen (met inbegrip van diskwalificatie van deelneming aan een toekomstig internationaal evenement) op een manier die zij toepasselijk achten gezien de omstandigheden.

60 Regelgeving Singles, Pairs, Triples, en Fours wedstrijden

Waar van toepassing gelden alle bepalingen in de bowls spelregels voor singles, pairs, triples, en fours wedstrijden.

61 Ontduiken van de Bowls Spelregels

Geen enkele toezichthoudende instantie of persoon heeft het recht of de bevoegdheid om een spelregel, welke dan ook, van de bowls spelregels te ontduiken.

APPENDIX A

A.1 Wedstrijdbepalingen

- 1 De toezichhoudende instantie moet over de wedstrijdbepalingen beslissen vóórdat de bijzonderheden van het evenement wordt gepubliceerd.
- 2 De wedstrijdbepalingen moeten beschikbaar zijn voor de umpire en de deelnemers die hierom vragen, en moeten duidelijk gepubliceerd zijn op alle locaties waar gedurende het hele evenement gespeeld wordt.
- 3 De wedstrijdbepalingen moeten minstens het volgende bevatten:
 - het soort evenement (bijvoorbeeld invitatie pairs, mixed fours, enz.),
 - datum en tijdstip waarop begonnen en geëindigd wordt,
 - op welke terrein(en) gespeeld wordt,
 - toelatingsregels (bijvoorbeeld open of beperkte deelname, keuze van spelers, enz.),
 - spelvorm (bijvoorbeeld in secties of door uitschakeling),
 - factoren in verband met de lengte van de wedstrijden (zoals het aantal bowls, ends, shots, sets, tijdslimieten, enz.),
 - regeling voor trial ends,
 - regels (inclusief die van mogelijke sponsors) met betrekking tot schoeisel en kleding (zie appendices A.2 en A.3),
 - eisen met betrekking tot merktekens op bowls,
 - vermelding dat men zich in alle wedstrijden aan de bowls spelregels moet houden.
- 4 Wanneer van toepassing moeten de volgende bijzonderheden ook in de wedstrijdbepalingen worden opgenomen:
 - vermelding dat het evenement een vergunning heeft van WB, van een bij WB aangesloten nationale bond, of van een afdeling hiervan.
 - wijzigingen in de vorm of lengte van de wedstrijd (of beide) in geval dat de wedstrijd gestopt moet worden,
 - afspraken met betrekking tot het oefenen,
 - afspraken met betrekking tot spelers die zich willen “opwarmen”,
 - afspraken met betrekking tot vervangers,
 - afspraken met betrekking tot het tegengaan van langzaam spelen,
 - regels met betrekking tot bewegingsbeperking van spelers gedurende het spelen (zie appendix A.4)
 - gedragslijnen met betrekking tot tabak en alcohol voor alle locaties waarop gespeeld wordt,
 - regeling voor het testen op drugs,
 - gedragsregels en disciplinaire procedures,
 - commissies voor spoedgevallen en geschillen,
 - prijzen en beloningen.

A.2 Schoeisel

- 1 Spelers, umpires, en markers moeten schoeisel met gladde zolen (zonder hak) dragen wanneer zij op de green spelen of fungeren als umpire of marker.
- 2 WB en de bij WB aangesloten nationale bonden mogen bepaalde kleuren en soort zool van schoeisel goedkeuren.

A.3 Kleding

WB en bij WB aangesloten nationale bonden mogen bepaalde kleuren en het model van kleding goedkeuren (inclusief bowlshandschoenen) voor spelers, umpires, en markers wanneer zij op de green spelen of fungeren als umpire of marker.

A.4 Beperking van bewegingsvrijheid van spelers gedurende het spel

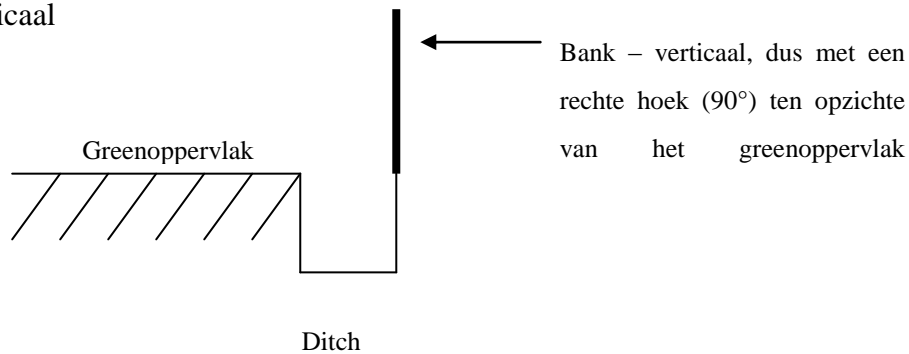
Als de toezichthoudende instantie beslist dat het passend is om de bewegingsvrijheid van de spelers gedurende het spel te beperken, dan moeten de betreffende regels worden opgenomen in de wedstrijdbepalingen in overeenstemming met de volgende richtlijnen:

- 1 Na het spelen van hun eerste bowl mogen spelers slechts in de volgende gevallen naar de head lopen:
 - Singles wedstrijd
 - de tegenspelers na het spelen van hun derde en vierde bowl.
 - Pairs wedstrijd (iedere speler speelt vier bowls)
 - de leads, na het spelen van hun derde en vierde bowl, en
 - de skips, na het spelen van hun tweede, derde, en vierde bowl.
 - Pairs wedstrijd (iedere speler speelt twee bowls)
 - de leads, na het spelen van hun tweede bowl, en
 - de skips, na het spelen van elk van hun bowls.
 - Triples wedstrijd (iedere speler speelt drie bowls)
 - de leads, na het spelen van hun derde bowl,
 - de seconds, na het spelen van hun tweede en derde bowl, en
 - de skips, na het spelen van elk van hun bowls.
 - Triples wedstrijd (iedere speler speelt twee bowls)
 - de leads, na het spelen van hun tweede bowl,
 - de seconds, na het spelen van hun tweede bowl, en
 - de skips, na het spelen van elk van hun bowls.
 - Fours wedstrijd
 - de leads, nadat de seconds in hun teams hun tweede bowl gespeeld hebben,
 - de seconds na het spelen van hun tweede bowl,
 - de thirds, na het spelen van hun tweede bowl, en
 - de skips, na het spelen van elk van hun bowls.
- 2 In buitengewone en beperkte omstandigheden mag de skip een speler verzoeken om eerder naar de head te komen dan beschreven in bovenstaande paragraaf 1.
- 3 Als een speler zich niet aan deze regels houdt, dan is regel 35 van toepassing.

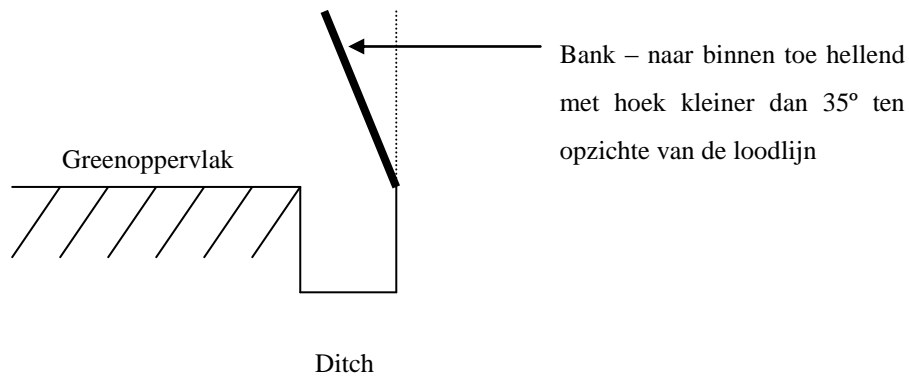
Appendix B

B.1 Positie van de bank

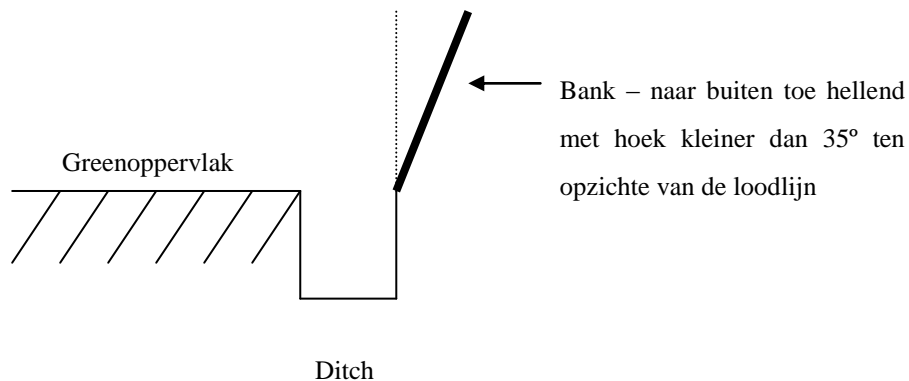
1 Verticaal

2 Naar binnen toe hellend

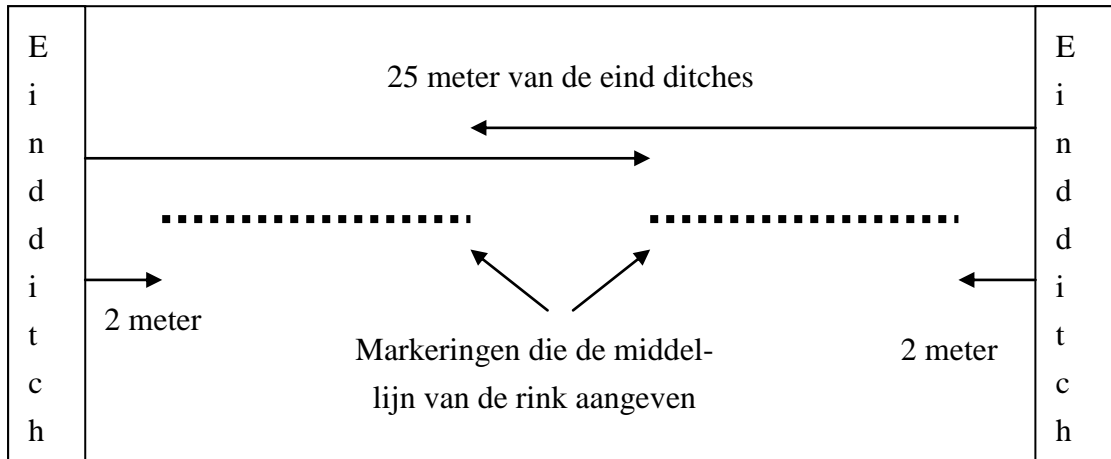
3 Naar buiten toe hellend

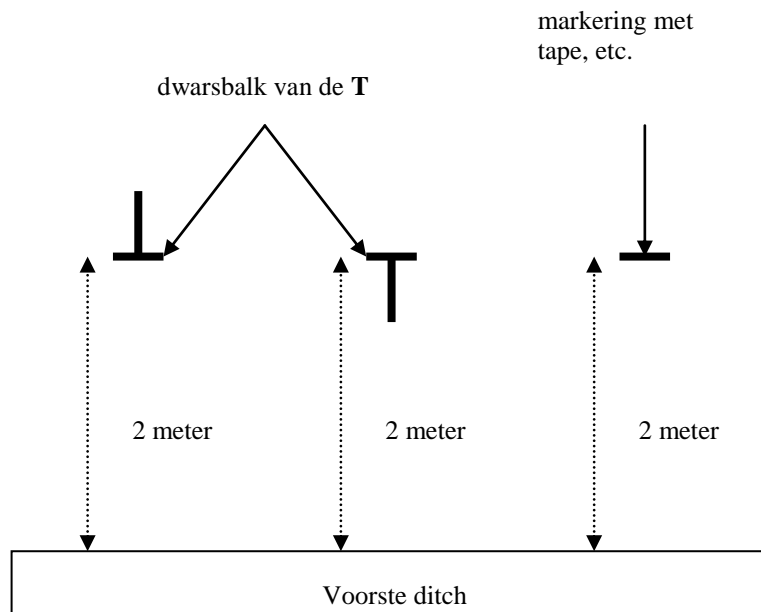
De standaard die is beschreven in bovenstaande diagram 3 is alleen van toepassing op banks die geconstrueerd werden volgens voorgaande uitgaven van de regels. Zodra de vierde editie van de Bowls Spelregels van kracht is, moeten alle banks die nieuw aangelegd of vervangen worden voldoen aan de eisen van diagram 1 of 2.

B.2 Markeringen op het speelveld

1 Markeringen van de middellijn van de rink.

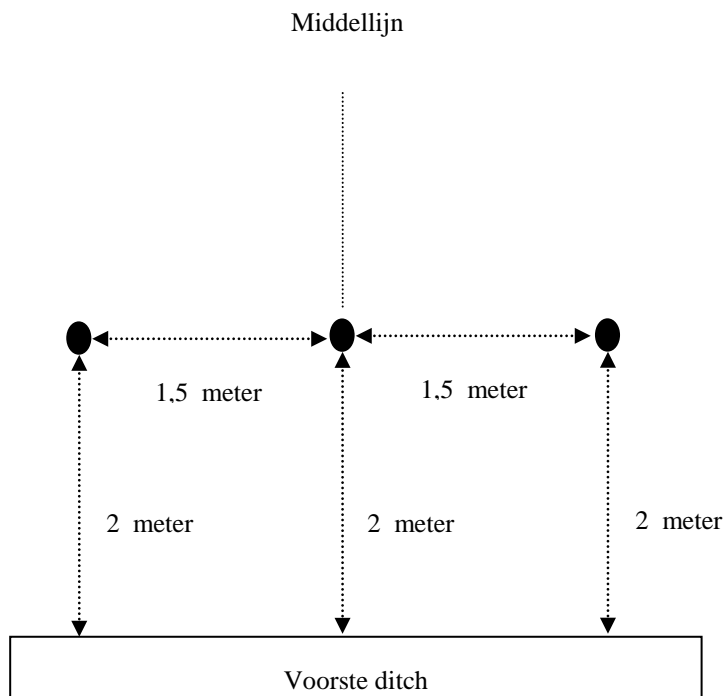

2 Aanbrengen van de 2 meter markeringen op de middellijn van de rink ten opzichte van beide eind ditches

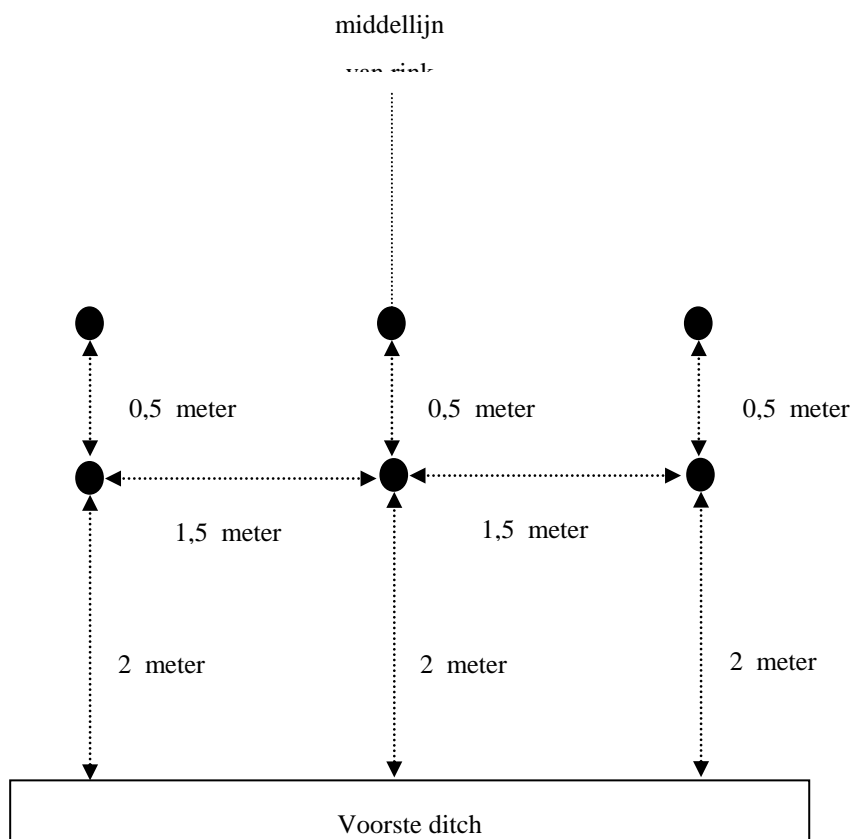

3 Aanbrengen van markeringen vereist voor sets wedstrijden

3.1 Tekens volgens regels 15.5.2, 15.5.3 en 15.5.4

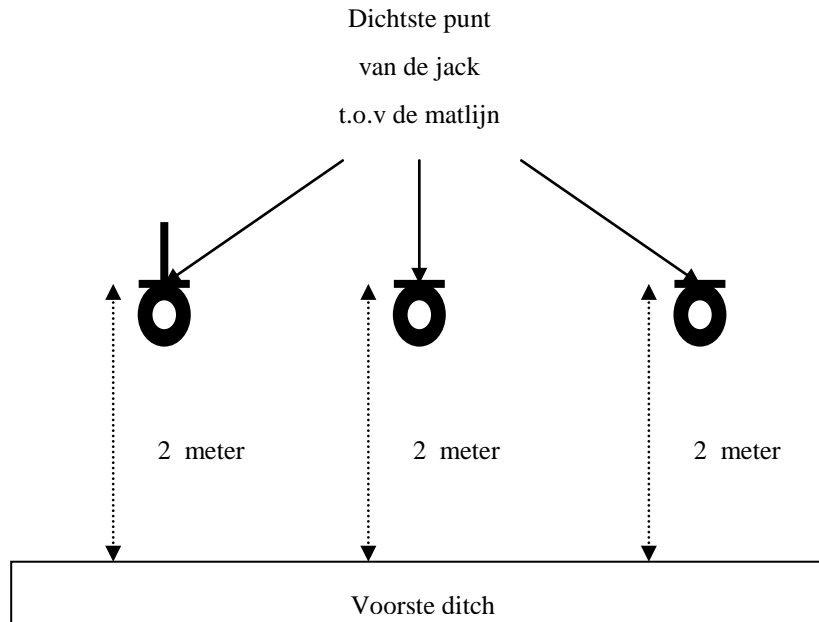

Tekens volgens regel 15.5.6

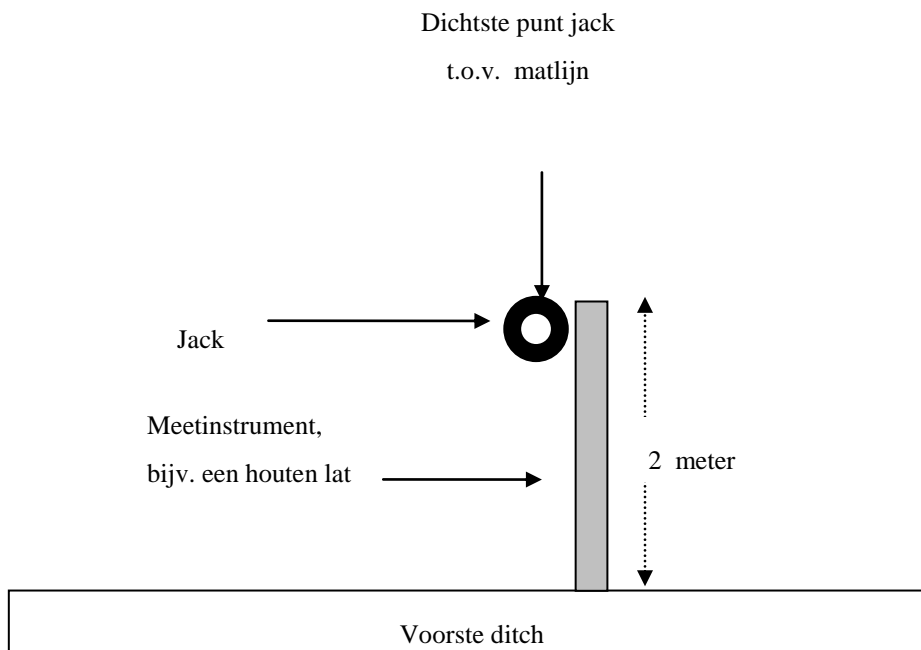

B.3 Centreren van de jack

- 1 Positie van de jack ten opzichte van de 2 meter markeringen op de middellijn van de rink, zoals aangegeven in diagram 2 van appendix B.2.

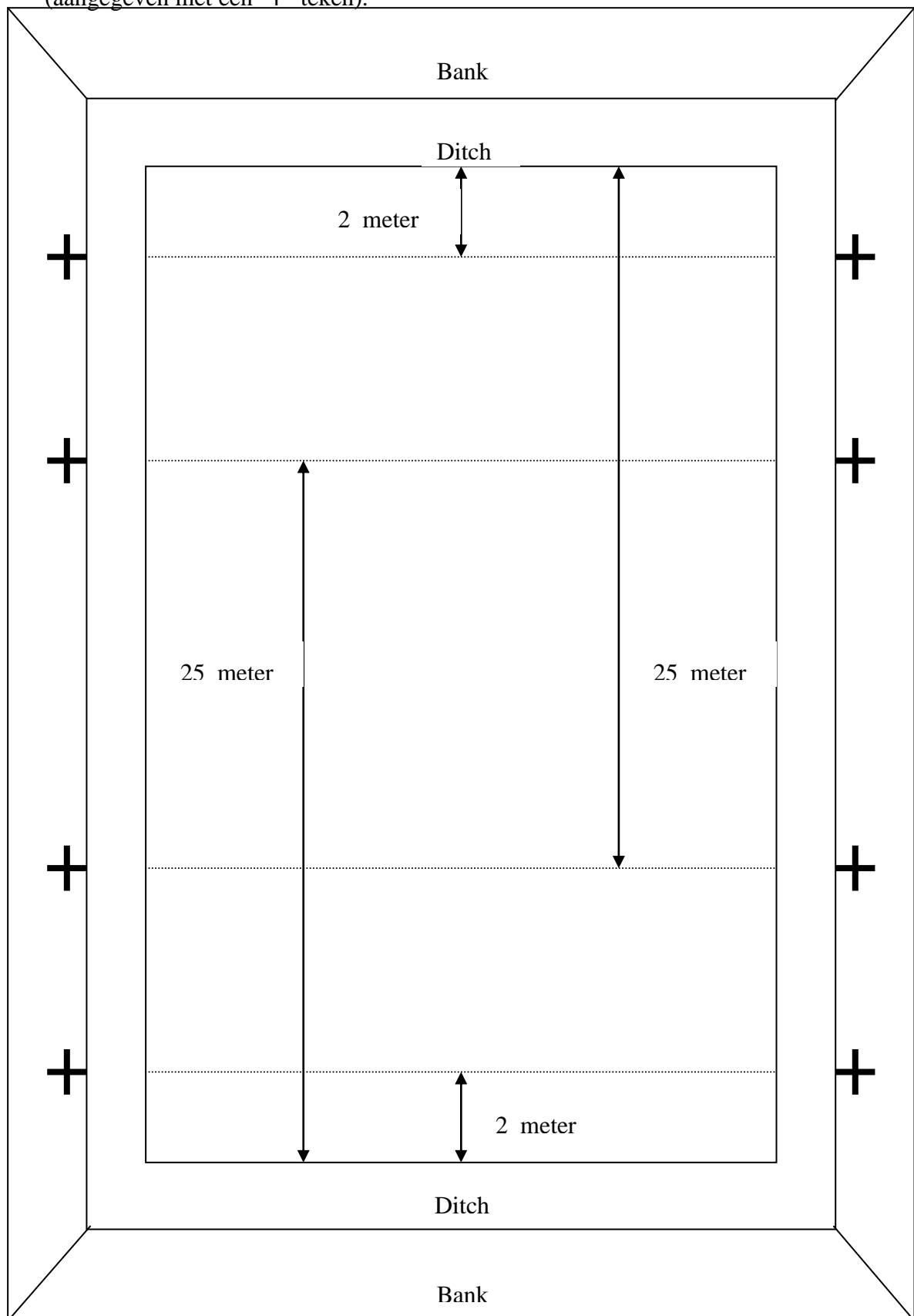

- 2 Positie van de jack tegen een meetlat van 2 meter

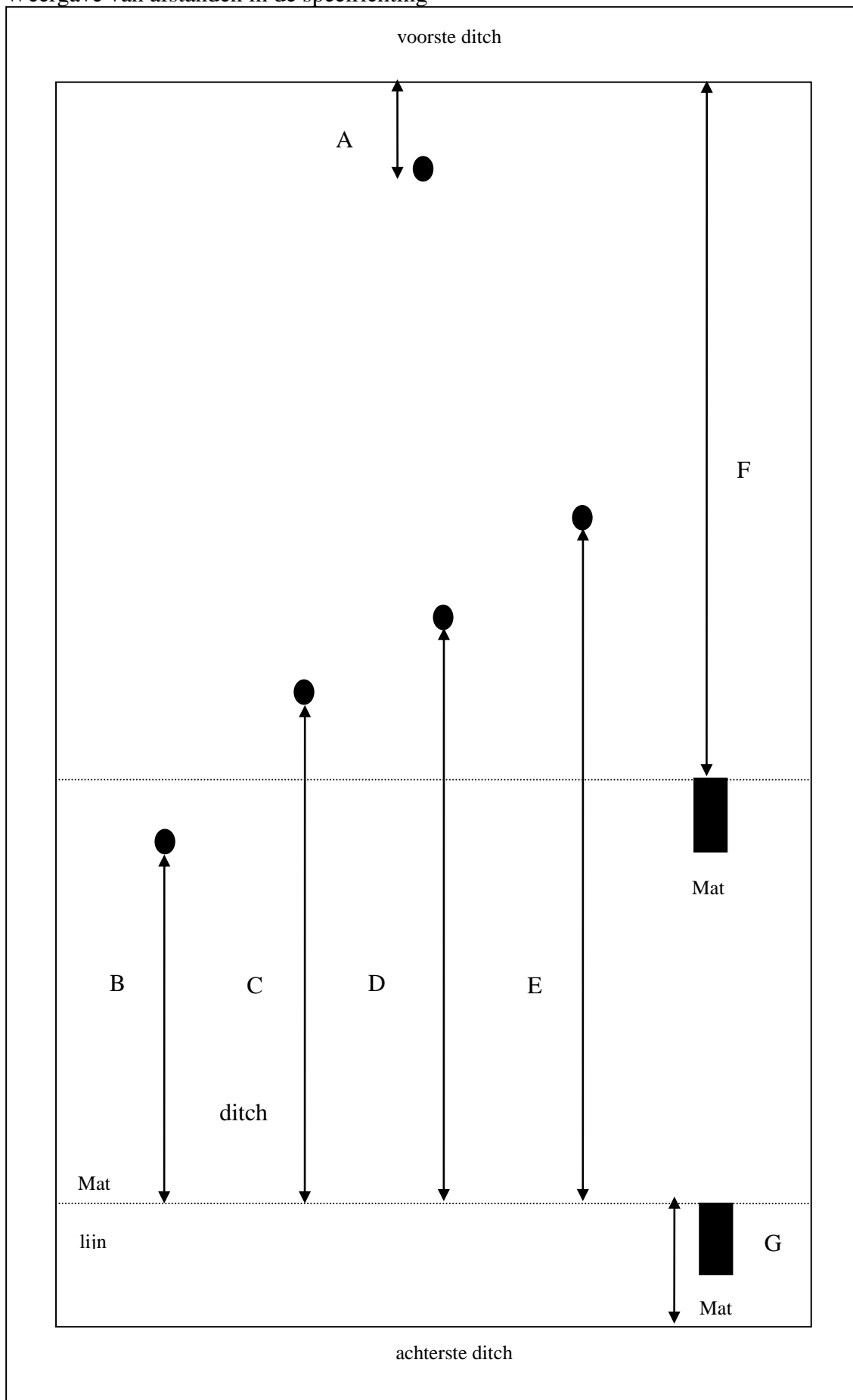

B.4 Plattegronden met afstanden

- 1 Paaltjes of schijven die aangebracht zijn tegen de voorkant of bovenop de zij-banken (aangegeven met een '+' teken).

2 Weergave van afstanden in de speelrichting

- A:** 2 meter – minimum afstand van een gespeelde jack ten opzichte van de voorste ditch.
- B:** 14 meter – minimum afstand van een live bowl ten opzichte van de matlijn.
- C:** 20 meter – minimum afstand van een terugkaatsende jack ten opzichte van de matlijn.
- D:** 23 meter – minimum afstand van een gespeelde jack ten opzichte van de matlijn.
- E:** 27 meter – minimum afstand van de jack ten opzichte van de matlijn bij het meten van de snelheid van de green.
- F:** 25 meter – minimum afstand van de matlijn ten opzichte van de voorste ditch.
- G:** 2 meter – minimum afstand van de matlijn van de achterste ditch.

Nederlandse aanpassingen op de spelregels.

Sectie 2 Het speelveld

art. 2 t/m 5:

Oprolbare matten. In Nederland mag indoor gespeeld worden op oprolbare matten van minimaal 30 meter lengte en 4 meter breedte. Voor deze matten zijn de genoemde spelregels van toepassing met de volgende aanpassingen:

De omtrek van de mat is denkbeeldig omgeven door een ditch. Als de jack, of een bowl op de zijrand van de mat tot stilstand komt, en de vloer buiten de mat raakt, is deze jack of bowl dead. Voor de beide ditches aan de kopzijde van de mat zijn er drie mogelijkheden: nl

1. Matten van minimaal 30 meter met een ditch die gevormd wordt door een strook vloer van 30 cm tussen de mat en de fender. Eventueel ligt er een los wafelachtig doek, om de bowl of jack af te remmen. In dit geval is een bowl, die in zijn oorspronkelijke loop op de rand van de speelmat tot stilstand komt en de grond buiten de mat raakt, een dead bowl, en moet verwijderd worden. Indien het een verplaatste tucher is, blijft deze een live bowl. Als de jack de grond buiten de mat raakt, ligt hij in de ditch en kan er geen toucher meer gemaakt worden.
2. Een mat van minimaal 30 meter met daaraan gehecht een strook van een afwijkende structuur en kleur, die de ditch vormt. Dit wordt gedaan, om het oprullen van het einde van de mat tegen te gaan. De aangehechte strook mag niet dikker zijn dan de mat. Op 30 cm van de naad ligt de fender op de strook.
3. Een mat van meer dan 30 meter, waarop door middel van een plakstrook is aangegeven, waar de ditch begint. De fender ligt hier ook op 30 cm van de lijn. De ditch begint aan die zijde van de plakstrook die zich het dichtst bij de voetmat bevindt. De strook is dus een onderdeel van de ditch.

Bij een mat als genoemd in item 2 en 3 geldt, dat als de jack of een bowl met de helft of meer dan de helft over de lijn ligt, hij in de ditch ligt. Als de bowl in dit geval geen toucher is, moet deze verwijderd worden.

Als de jack met de helft of meer over de streep ligt, ligt hij in de ditch!

Er kan dan geen toucher meer gemaakt worden, want de jack ligt immers in de ditch. Als een bowl de jack raakt die voor de helft of meer in de ditch ligt en deze bowl komt in de ditch (voor de helft of meer), moet de jack terug geplaatst worden en is de bowl dead. Blijft de bowl op de mat, dan blijft hij een live bowl. De jack wordt dan niet teruggeplaatst.

Als een jack of een bowl gedeeltelijk op de scheidingslijn tussen de mat en de ditch ligt, mag deze NIET verplaatst worden. Alleen een bowl, die dead is, dus voor de helft of meer over de scheidingslijn ligt, dient verwijderd te worden als een dead bowl.

Sectie 3. Spelmateriaal

Art. 8.29

Aangezien er in Nederland geen officiële bowlstester beschikbaar is, zal artikel 8.2 niet

worden toegepast tijdens door NIOBB georganiseerde wedstrijden.

Sectie 4. Spelorganisatie

Nederlandse kampioenschappen, regio kampioenschappen en toernooien.

- a. Nederlandse kampioenschappen worden door de technische commissie van NIOBB georganiseerd.
- b. Regiokampioenschappen worden door de technische commissie van de regio, waar het kampioenschap wordt gespeeld, georganiseerd.
- c. Toernooien en competities onder verantwoording van NIOBB worden door de TC – NIOBB in samenwerking met de TC van de regio(s) georganiseerd.
- d. Inschrijven voor deelname aan een kampioenschap, toernooi en/of competitie geschiedt op de wijze zoals is vastgesteld door NIOBB.
- e. Voor ieder kampioenschap, toernooi en/of competitie wordt een programma en een wedstrijdreglement opgesteld. Voor aanvang zal elke deelnemer aan het kampioenschap en de aangestelde umpire(s), deze van de organisatie ontvangen. Het wedstrijdreglement mag niet in strijd zijn met de regels voor de sport Bowls.
- f. Deelnemers aan een kampioenschap, toernooi en/of competitie dienen zich een half uur voor aanvang van de wedstrijd bij de wedstrijdtafel te melden en de spelersspas te tonen.
- g. De aanvang en het einde van de wedstrijd wordt aangegeven door een signaal. Indien een end is aangevangen voor het eindsignaal klinkt, mag dit end worden uitgespeeld.(N.B. een end begint zodra de jack de hand van de speler heeft verlaten)

Art 15.5 Opnieuw plaatsen van de jack.

Dit artikel heeft betrekking op de re-spot bij een dead end, veroorzaakt door het verplaatsen van de jack over de zijlijn van de rink. Dit artikel is in Nederland niet van toepassing.

Sectie 8. Het spel, de spelers en hun taken.

Art. 38 Spelers met handicaps.

In afwijking van sub 1 is men in Nederland niet verplicht een, door World Bowls goedgekeurde rolstoel te gebruiken. Een rolstoel dient zo geconstrueerd te zijn, dat deze geen beschadiging aan de mat kan toebrengen.